

maicín

Fionn Mac Cumhaill

mín

M A I C Í N

FIONN MAC CUMAILL

BAILE ÁTHA CLIATH
AN PRESS NÁISIÚNTA
16 SRÁID PHREONIC TEAS

	CLÁR	LE.
Maicín	· · · · · · · ·	7
Bás a Mátar	· · · · · · · ·	10
Fáire a Mátar	· · · · · · · ·	15
Tórram a Mátar	· · · · · · · ·	17
Oíche Féile na Marbh	· · · · · · · ·	21
Brionglóid Maicín	· · · · · · · ·	25
An Scoil: An Máistir.	· · · · · · · ·	28
Maicín ar an Scoil	· · · · · · · ·	33
AS MacCnamáin	· · · · · · · ·	35
Aird a Oíse	· · · · · · · ·	40
Marbhadh Mallaité	· · · · · · · ·	42
An Céad Oíche AS an Óaire	· · · · · · · ·	49
Maidin lá arna Óraí	· · · · · · · ·	51
Fostú	· · · · · · · ·	54
Buaireamh Intinne	· · · · · · · ·	58
Uaisneas	· · · · · · · ·	60
Bí an Teac fuar follam	· · · · · · · ·	64
Seanduine na Féasóige Rua.	· · · · · · · ·	66

Oíche Shamhna	71
San Scioból	75
Asgaibháil éun Aifréinn	78
Asgaibhleadh Dó	80
Túir Dá Comairte	83
Maicín an Seacráin	88
Éun an Óaile Árás	91

Maicín

Ainneoin nád̄ ráib̄ Maicín aé corrachadh beag le trí bliana de aois nuair a fuair a mātar bás, ba maití a ba éuimín leis í.

Čiochadh leis insint uuit go dtí an lá atá inniu ann cao é dúirt sí leis an lá tuis sé iarrachadh a dul suas ar an ḡriosúr, nuair a síl sé nád̄ ráib̄ aonduine ag amarcadh, go bhfeiceadh sé cao é bī i dtaisce i gcuil na bplátaí.

“A Maicín, sáib̄ anseo.” Táinig Maicín fad leí. Leas sí a láthair ar a chionn cùmha. “A leanb̄ mo čroí, cao é uisce a ráib̄ tú ag dul suas ar an ḡriosúr?”

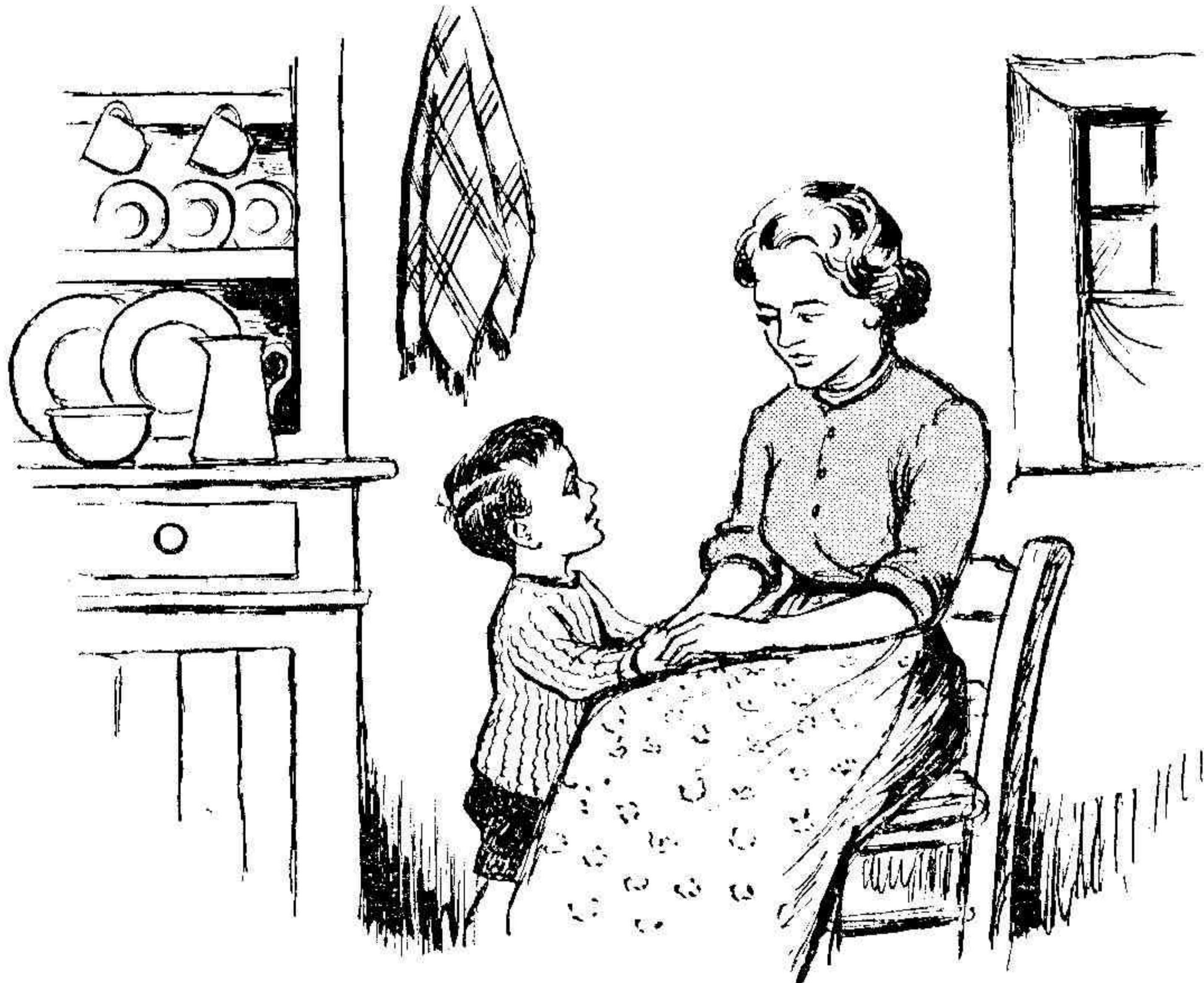
“A Mamái, síl mé nád̄ ráib̄ aonduine ag amarc orm.”

“A éuiste mo čroí, is gairid uaimse aois an bás, agus is gairid uaitse aois an lá nuair nád̄ mbíonn mamái ar bith agat le hinsint uuit roir an maití is an t-ole.

“ Fáspairò tusa suas i’ do fhear mór b’rreá mar is dual do do cíne, ač ní b’erò tú i’ do fhear maicín mun a gcoinníonn tú cuimne ar an comhairle a b’earpairò mise duit a nois.”

Crom sí síos te Maicín a phósaí, agus na súile ag teannadh uirtí. Cuir Maicín a dhá láimh beaga tárt fíona muinéal agus cosnais sé a ghlac.

Phós sí a éadan, a agairò, a béal agus a muinéal agus na ochora ag titim téi go fras.

“A Muire, is trua! A mullaċān ion-main, cao ċuiġe a őfuit tú aġs eaoineadō?”

“Tā, a Mamatí, smaoiñiġ mé inniu sur ċomair a őeit sur mait̄ liom tusa aġus m’atċair a őeit marb so vtí so mbí mé abalta an sunna a jaail atā i őfotlač tusa ar an téastar.”

“Aġus, a Maicín, nār mait̄ leat sinn a őeit marb anois?”

“Nior mait̄ liom, a Mamatí, nō nīl vuine ar bīt̄ ċom mait̄ nā ċom veas leatsa.”

“Is measa liomsa tusa, a Maicín, nā a őfaca mé ariam, aġus, ar an āħar sin, nior mait̄ liom so ndeanfá, tusa, ruo ar bīt̄ a őeħo cearr.

“Is í seo mo ċomairle anois vuut: nā dean ruo ar bīt̄ a coiċe a mbeħad eażla nō nāire ort so őfeiċċi tū ā ődeanam.”

“Cuimneorò mé ar sin, a Mamatí.”

BÁS A MÁTAR

Nuaír a bíg siad ar an phairín an oíche sin, an t-aítair as cur cinn air, a cùl leis an tine agus a órá uillinn ar shuiochán na caidaoireach, an mátar sa clúdais, is a taca leis an balla, bíg Maicín beas ina shuí ar an urlár.

Bíg cùl a binn leagtha ar órá ghlúin a mátar agus é as amarc suas san agaird uirchi.

Bíg sí as suiré go dúraíctac, agus a nois agus arís baintí osna aistí. Mochtas Maicín na deora as titim ar a agaird.

Tit an Corónin Muire as a cura lám. Leag sí lám ar chionn Maicín agus leis an lám eile tóig sí an éros a bíg crocta fena com go dtí a béal.

“Oc! mo shaect mbeannacht agairb uile go léir go bráic, agus mo shaect míle beannacht agatasa go deo agus go bráic, a Maicín. M’anam do Dia agus do Muire.”

Tír a ceann ar a huict, agus bí sí socair.

O'ÉIRÍS peár an tí com gasta agus tainis leis óna ghluana, agus tuig iarrach ar an uisce coisreacá.

Ainsin tóis sé a céile roir a órá láimh, agus o'fáis ina luí ar an teabhaí.

“Oc! a plúr na mbán fáil, nád beag a síl mise, tá cús bliana ó shin, an lá a phós an Sagart Mór sinn agus tainis tú éun an baile liomsa anseo go bpeicfinn an oíche seo go bráct.

“An tá sin ní raibh do leitέiro san pobal te b्रeάct, ac b्रeá agus mar bí tú, ní raibh do maise agus do scéim incurrta le do áilleacht croí. Ba tusa féin an t-aingeal.

“Oc! a caitlin éaloim céansa, tá tú i do luí ansin romam, agus go deo nó go bráct ní labharfaidh tú liom.

“Oc, mo léanscrios ar na tiarnai, is iad is ciontai le do luat-bás i gcionn do chuis mblian fíchead.

“Ac! nár aifréid Dia orm é! Cao é tá mé a rá! Toil Dē go raibh déanta.”

Ní raibh fíos ag Maicín bocht cao é bí cearr; ac ós agus mar bí sé, bí fíos aige nach raibh gac aon rud mar ba gnáctair leis a bhí.

Níor cuaila sé a atáir riám roimh ré ag caint ar a leitέiro de thóis, agus ní labharfaidh a mamaí leis ar cor ar bith—an máctair sin a múscloibh é ar maidin lena cura pós; a thógsaibh aníos cuici é; a thógsaibh a láimh beag súl a raibh sé féin ábalta é a déanam, agus a déanam comartach na croiche ar a éadan, ar a béal agus ar a brollach. An

mátar sin aitheireadó leis nuair a bhíodh sí
dá ní :

“Mo Maicín beas féin, ná é bfuil fios
agat ná é ngeortó ó do Mamái tú,” agus
ainsin ní éaloinneadó Maicín.

Már d'úirt mé éalanna féin, bí fios as
Maicín ná é ráibh gacé aon ruadh mar ba
ghnáthach leis a bheit.

Scanrais sé, agus tósnais sé a éaloinneadó
comhárd agus bí ina éionn. Mothais cura
de na comharsana é. Isteach leo go bfeiceadó
siad caidé é bí cearr. Níor bhíadha go ráibh
an teach lán agus ba mór a gcumha uile go
léir.

Tósnais siad ar an Pátorín arís, aicí
a ráibh siad réir leis an Pátorín, bí Maicín
beas ina coitiantó, agus níor mhuscaill sé
gur mhuscaill sé i dtíos de éirí na gcom-
harsan lá arna báraí.

Ní luaité a mhuscaill sé ná tósnais sé a
scáirtíse ar a Mamái.

“A Mamái, cá bfuil tú, a Mamái?
Caitífió mise mo Mamái a phail.”

Hinseadó vó go ráibh a Mamái ina coitiantó
agus go bfeiceadó sé í gach moill, aicí ní

RAIBH GAR A ÚAIT LEIS. CÁITREAO SÉ A MÁCTAIR
A FEICEÁIL.

TUGAO ÁRAIS ÉUN AN BÁITE É. NÍ RAIBH
AON TUINE ANSIN NÁC RAIBH FÉ GRUAIM. BÍ
TÁBLA AG TAOIBH AN BÁLLA BÍS AR A RAIBH
PÍOPAÍ, TOBACCA AGUS SHAOISÍN.

BÍ FEAR AG TAOIBH AN TÁBLA AG SPÍONAO
TOBACCA AGUS AG LÍONAO NÁ BPIOPAÍ. BÍ
MAROI TART LE COIS NA MBALLAÍ AG VÉANAM
IONAO CATÁOIREACÉ VO NA FEARAIBH A BÍ INA
SUÍ ORTU.

BÍ TEABA I GCOIRNÉAL AN TÍ RÓIR BINN NA
TINE AGUS AN BÁLLA BEAS, AGUS TRIÚR NÓ
CEATRAR BÁN INA SUÍ AG COLBA NA LEAPÁ.

TART AR AN TAOIBH ISTÍS VOEN TEABA BÍ
CUMDAÉC VE LINÉADAC GEAÍL, AGUS BÍ FEISINI
VOEN ÉADDAÉC CÉANNA AR AN TÉASTAR AGUS
CROCTA ÓN TÉASTAR SO VTÍ AN TALAM AG
BUN AGUS AG BARR NA LEAPÁ.

ANSIÚD AGUS ANSEO BÍ CROS VE ÉADDAÉC DUÍ
GREAMAÍTE VOEN LINÉADAC LE BIORÁIN.

FÁIRE A MÁTAR

Bi mátar Maicín cóiríte san leabha,
culaitt donn na scaball uirti, agus corda
náomí Proinnsias féná com.

Bi sí go thíreacá mar bhean sí ina codlao ;
a dán sciathán crósac ar a cliaib, Corón
Muire ina láim òeis, agus coinneal cois-
reacá ina láim eile.

Cóm luat agus tainis Maicín isteacá,
tosnais sé a scairtis ar a mámai.

“ Cár bfuil mo mámai ? Tábhair dom
mo mámai.”

Bá mait leis a dul isteacá éun na leapa,
ač ní ligrí isteacá é. Ansín tosnais sé a
éaloineacá. Agus nuair a tosnais sé Maicín
a ghlac, ní raib aon bhean san tír ná eis
as ghlac, agus ní raib aon fear san tír
nár bain an piopa as a béal agus érom a
céann.

Fé thíreacá baineacá faoiseamh as Maicín,
agus staobh sé den éaloineacá.

Bíteas óá mealladh te gae láon ruo, ac
an ruo ab fhearr le Maicín den ionlán,
cos piopá a tuigeadh óó, agus nuair a fuair
sé cos an piopá síos leis ar écládaí ná
tine agus tósnaisí a tarrains stríocáí
ar an líc.

Nuair a hamarcadh cao é bíg sé a tarrains
agus cuireadh ceist air cao é bíg sé
a déanamh, dúirt sé surbh i sin eis a
mamáí.

Ba luat a teaghlach a máthair scéal ná
Croise óó. Ba mait a d'éis Maicín beas
leis an scéal, agus ba ós go leor a tit a
cuio féin den crois air, ac níor tuis sé é
ansin.

Ac, faraor! nuair a d'éirigh sé níos sine,
bíg fios aige sur éall sé an máthair ab
fhearr a d'oil naionán ariamh, nó níorb é a
dearmaí ná scéalta a d'innis sí ná a
comairle deireannach óó.

TÓRRAMH A MÁTAR

Lá arna báraí nuair a cuireadh a mátar san éonalair agus bíteas d'á cur faoi clár, coscróidh sé clochá agus crainn bheith ag éisteacht le Maicín ag scairtis ar a mátar.

“Oc, ná tabhair mo mamái uaim!”

“Ná tabhair mo mamái uaim! Ná tabhair mo mamái uaim!” Ní raibh aon-dúine san tís náé raibh na deora leis.

Tóis cailín ós amán Maicín beag ar a gualainn anonn go dtí an balla, an áit a raibh pictiúir de ár Slánaíteoir agus an corón spiona ar a éionn.

“Bfuil fios agat, a Maicín, cé hÉ sin?”

“Tá fios agam go maith. Oinnis mo mamái doom surb é sin ár Slánaíteoir, agus surb é a sábháil sinn.”

“Is é cinnte, a Maicín, agus is é túg leis do mamái féin a nois.”

“Agus cao éiuse a dtug Sé leis mo mamaísa?”

“Tá, a Máicín, tá an-meas go brád
aige orainn uile go téir, agus b'fearr
teis do Mamáisa ná duine ar bith agaínn,
agus tús Sé teis í cùn. A tí féin insna
fhlaitheas, an áit a mbeir sé níos fearr agus
níos veise ná mar bíg sí ariamh anseo.”

“Agus eadó éinigé nádó tús Sé mise teis
posta?”

“Tá, caitípriú tusa a bheit mai, agus
fanaíct anseo go mbí áit aige pé do
éinne. Ansín curípriú Sé scéalta pé do
éinne agus beir do Mamái ag fanaíct
ort.”

Anois bíg an tórram rérí te himeáct.
Craiteadh an t-uisce coisreachtá; tógsaodh an
cónair agus tugsadh amach í. Ansín fágadh
in a lúí ar éalaoireachá taoibh amuigh den
doras í, agus d'úirt gacé aonduine dá
raibh i láthair páidir agus Abé Maria.

Ina ólair sin tógsaodh an cónair ar
gualle ceatrar fear a o'iompair í agus
o'fás ar an Carr í a bíg ag fanaíct uirtí.

Cuireadh seánbhean suas ar an Carr ansín
in a suí ar an cónair, agus o'imis an
t-iontáin leo cùn na reilige.

Ní raibh aon duine a casadh ortu ar an bhealaic nár thúirt pairdir, agus ní raibh aon fear d'á raibh ag obair comhsharaic von bhealaic móir nár sheasais ar a spáro, nár bhain te a hata, agus nár thúirt pairdir.

Féidir leireadó tâinig an tórramh ar amarcáidí an pobail, agus lena linn sin tuigeadh an céad buille von clois, agus buille i gcionn na bomaithe go raibh an tórramh ag na geataí.

Bí an sagart ina n-airrcis ansin, a stocair, agus a leabhar ina láimh. Tóigeadh an cónair ar ghuaille fear arís.

Tosnaisg an sagart a léamh, agus éuir ceann ar an tórramh go raibh siad istigh os coinne na haltóra, an áit ar fágadh an cónair ina luí a phao agus bí an sagart ag gurúe.

Nuair a bí an sagart ríordán, téigeadh an cónair agus tuigeadh í go dtí uaisg beag a bí i gclúid beag fáscaid. Leagadh í go cúramach san uaisg.

Tosnaisg an sagart a gurúe arís; éuir trí urcár na sluaiste ar an cónair a phao agus bí sé ag cur i gcuimhne do gaeil duine

Ó RAI B i LÁTÁIR SUR ÓEN CRÉ A BÍ SIAD
DÉANTA AGUS SUR CRÉ A DÉANFADÍ ÓIOB.

Ansin i nDIAIR PARDIR EILE A RÁ, TOSNAÍOD
A LÍONADÓ NA HUA. AN CÉADU UAIR BÍ SÁC
LÁN NA SLUASSTE AS TITIM COM TROM SIN
SO SCUIRFEADÓ A TUAIM UASIGNEAS AR ÓUINE,
AGUS SO SCUIRFEADÓ A SMAOIENEAM É COM
BEAS ÓE SHUIM AGUS A BÍ AN SAOL SEO.

Ansin ÓO RÉIR IS MAR BÍ AN UASIG
LÍONADÓ, BÍ AN TUAIM AS ÉIRÍ NÍ BA ÍSTE
AGUS AS ÉIRÍ NÍ BA ÍSTE.

NÍ CHIOCRAÓ TE ÓUINE AC SMAOIENEAM SO
DÍREAC SUR DÁLTÀ AN TUAIM A BÍ AS IMEACHT
TEIS AGUS AS IMEACHT LEIS SO OTÍ, SAN
DEIREADÓ, NAC RAI B SÉ TE CLUINSTIN AR COR
AR BÍT, A ÓEADÓ CUIMNE AR AN ÓUINE A BÍ
ÓA CÚR.

FÉ DEIREADÓ BÍ AN UASIG LÍONTA AGUS MAOL
UIRTÍ. CUIREADÓ TRÍ SCRÁITE GLASA UIRTÍ
ANSIN; CEANN AR SÁC AON TAOIBH AGUS CEANN
INA MULLAC.

O'IMIŚ NA DAOINE ANSIN, AGUS O'FÁS SAN
REILIS UASIGNIS SIN PLÚR BAN FÁIT.

OÍCHE FÉILLE NA MARB

AIR FEADÓ SEACHTAINE NÓ MAR SIN, NÍ RAIBH
BAINT FÉ LE DÉANAMH AIR MÁICÍN. CÁOIN AN
LEABH BOCÉT AGUS CÁOIN SÉ AS TARRARÓ A
MÁCTAR, AC IS DEACAIR AN ÓIGE A CLAOI.

STAO SÉ DEN CÁOINEADÓ, AGUS NÍ RAIBH ANN
ANOIS AC SO MÚSCLAÍODÓ SÉ CORR-UAIR AS A
CÓOLADÓ AGUS SO SCAIRTÍODÓ SÉ, “A MAMAI,
CÁ ÓFUIL TÚ: CÉ AN UAIR A TIOPRAS TÚ FÉ
COINNE MÁICÍN ?”

OÍCHE AMÁIN NUAIR A BÍ SÉ INA SHÍ
AR SHUÍSTEOSÍS AS CLOC AN ÓLAC AGUS CURO DE
NA SEANDAOINE ISTIG AS ÁIRNEÁL, TIT SÉ INA
CÓOLADÓ.

NÍORB FADA VOÓ INA CÓOLADÓ NUAIR A
MÚSCAÍT SÉ DE LÉIM AGUS SCAIRT:

“A MAMAI, CÉ AN UAIR A TIOPRAS TÚ ?”

“NÍ FADA DUIT ANOIS SO DTIGE SÍ, A
CROÍ,” ARSA SEANBEAN A BÍ ISTIG.

TIOSNAIG MÁICÍN BEAG A CUIMILT A CUIRO
SÚL LENAS DÁ CRÁIG.

“Cé an uair a tioefas sí?”
“Tioefairó sí Oíche Féile na Marbh.”
“Agus cé an uair sin?”
“San oíche amárach.”
“Mo mhamái. Oíche Féile na Marbh.
Oíche Féile na Marbh. Oíche Féile na
Marbh. Féile na Marbh. mo mhamái.
mhamái. . . .” aé bí Maicín beag ina
cónlaó arís.

Ansín tógsaō é agus cuireadó a luí é, agus náċ méanair é coitlaō an linn̄ agus an neamhcoirtig !

Ní raibh aon teac̄ san comharsanaċt lá arna bárach náċ raibh aġ dēanam réir̄ ar son na hoíche sin—Oíche Féile na Marb.

Roimh óul ó šolas vó, bí timireact an tí dēanta, neart móna istig, an t-urklár scuabta, go háirite cladaċ na tine, go vtí náċ raibh smál fásgħa air.

Nárō i sin an t-aon oíche amain san bliajn a mbioō ceadó aġ na marb filleadó, agus cuairt a tabairt ar an seannáras.

Bíov na marb ar a gcois Oíche Féile na Marb ar uair sin, agus b'eireadó siad cuairt i scónai ar a muintir pén. Ceart go leor, ní ligfeadó siad vo óuine šaolta idu a feiceáil, ac go piorannam.

Aċ ní bionn siad ar a gcois a nois Oíche Féile na Marb; má bionn, ní tis siad comair an tseannárais ná a muintire pén.

Aċ náċ beaġ iontas sin. Cá mbeadó siad aġ teac̄t a nois, nuair náċ gcuirtear suim iontu, agus náċ mbionn fáilte pén a gcoinne!

Ác níorb é 'o' nuair a bí Maicín ina teanb. Le luí gréine cuirtí síos tine a mbeadh scéal fada ar a méid, agus suioadh bunadó an tí tárt fén tine sin go mbíodh am Patrín ann.

Ansín deirtear Patrín cùis ndeireniúr déag ar son anam sac duine riám den bunadó a chuaigh ar slua na marb.

Nuair a bhí sé ríordán le sin, agus roimh éilte a luí doibh, cuirtí oiread eile móra ar an tine, gheall ar cuideachta a coinneáil le duine ar bith de na mairb a thiocta é bun an tí nuair a bhíodh siad uile go téir ina luí.

BRIONGLÓID MÁICÍN

Bí Máicín bocht ag feirfeam ar a mátar Oíche Féile na Marbh. Bí oíche téanmár ann amuigh.

Tioncharó teat siorraó na Saoi te a cluinstin ag casadó na nduilleog ar an crann cuillinn a bí ag fás amuigh ar taoibh na binne a bí i scúl an tí, agus ní raibh aon tormán a bí le mothactail nár síl Máicín beag surb i a mátar a bí ag teacht.

Suisí sé ar an tsuisteoir ag feirfeam agus ag feirfeam ar a mámaí agus a dá shúil saite san doras, ac ní raibh a mátar ag teacht.

Fé Óuireadó, bí néal ag teacht air agus tioncharó a ceann beag anuas ar a uct, ac tógsadh sé arís é.

Bí sé ag véniam a thíoll san ligeant don chodlaó bua a fháil air, nó bí eagla air go dtioncharó a mátar agus é ina chodlaó agus nád ófheicheadó sé í ar éor ar bith.

Ác tíar täll fuair an cooldao a bua,
agus níor múscail Maicín sur múscail sé
ma leabha, agus uair óe lá ann lá
árna bára.

Ác mar sin fén ní Óealca Oíche Féile na
Marb tart san Maicín a mártair a feiceáil,
nó bíg sé as brionglóidí.

Síl sé go raibh sé ina cooldao; go
dtáiníss a mártair agus go raibh sí as tabhairt
pós do sur múscail sí é; sur tóis sí aníos
éuici é mar ba gnáthach léi a Óealanam.

Síl sé go nőearna sí comairte na croíche ar a éadan, ar a béal agus ar a brottach tene láimh bís, agus ansin sur óuirte sí, "A Máicín ionmáin, a éuiste gheal mo croí, bfuil aitne agat ar do mhamái?"

Bí an oiread sin átait air fén nac ráib sé ábalta labairt go ráib sí as imeacht uair, nuair a o'íarr sí air san caoineadh ina thiaróise, nó go dtiocfaidh an lá nuair a dtiocfaidh sise fén a coinne, aé san é dearmad a théanamh ar a comairte, agus sur gheall seisean nac nőeanfad.

Le sin bí sí ar siúl agus múscail Máicín.

Ón lá sin amach, síl Máicín má bí sé ina coddlaí fén, go ráib a mátar as caint leis Oíche Féile na Marbh sin, agus rinne sé mar o'íarr sí air.

Níor éadoin sé ariamh níos mó ina thiaró, aé munar éadoin fén, ní dtiocfaidh leis san beirt as smaoineamh uirte.

An scoil; An mÁISTIR

Nuaír a tÁINIS an SAMRAÓ cuireadó maicín éun na scoile. Ní raibh teac na scoile i bPÁD UAIÓ, agus ní teac RÓ-MÓR a bÍ ann ac oireadó.

Teac ceanntuí a bÍ ann, sé TROÍTE agus píche ar fad agus ceitíre troíte pícheadó ar teiteadó.

Bí sé déanta ar fóid an ÓEALASÍ MÓIR, soir agus siar, agus ní raibh vion ariamh ann. Aclé cao é mar tiochrád le vion a bhíteann?

Ceart go leor, cuirtí tuí gac bliain air. Leagadó an mÁISTIR amach lá a ÓEALASÍ FÓIRS-TINEAC, agus nuair a tágadó an lá sin, beireadó sé ceao a scinn do na scoláirí agus o'íARRAÓ ORTU 'OUL éun an baile agus iARRAÓ AR a muinntir a teacht agus tuí a cur ar an scoil.

Ní luaité a baineadó na páistí an baile amach, agus o'íNNSÍOÓ SIAD CAO É DÚIRT AN

máistir, ná tigseadó fear as sac aon teacé a raibh fear ann go tig na scoile, agus batlai ve cocán scaite péna ascaill.

Ba gnáthac le curio acu corr-súsgáin agus tréimire a tabhairt leo posta. Nuair a gheibheadó siad fadó leis an scoil, tigsnáidó curio aca a scaoileadó an tuí, curio acu ag ligeann agus as casadó súsgán agus curio eile as cur na tuí.

Ach cao é an sórt tuí a bhoiù ann? Curio ve na batlaíca a bhoiù ve cocán maití fada, curio ve cocán gairid agus b'férdir gan é leat-buailte, agus curio a bhi leat-lopta i ndiaidh a bhíte ina tuí cruaic ó tainis an Seimhreádó.

Cuirte an t-tomlán ve, nó bhoiù sé uile go léir gan go leor.

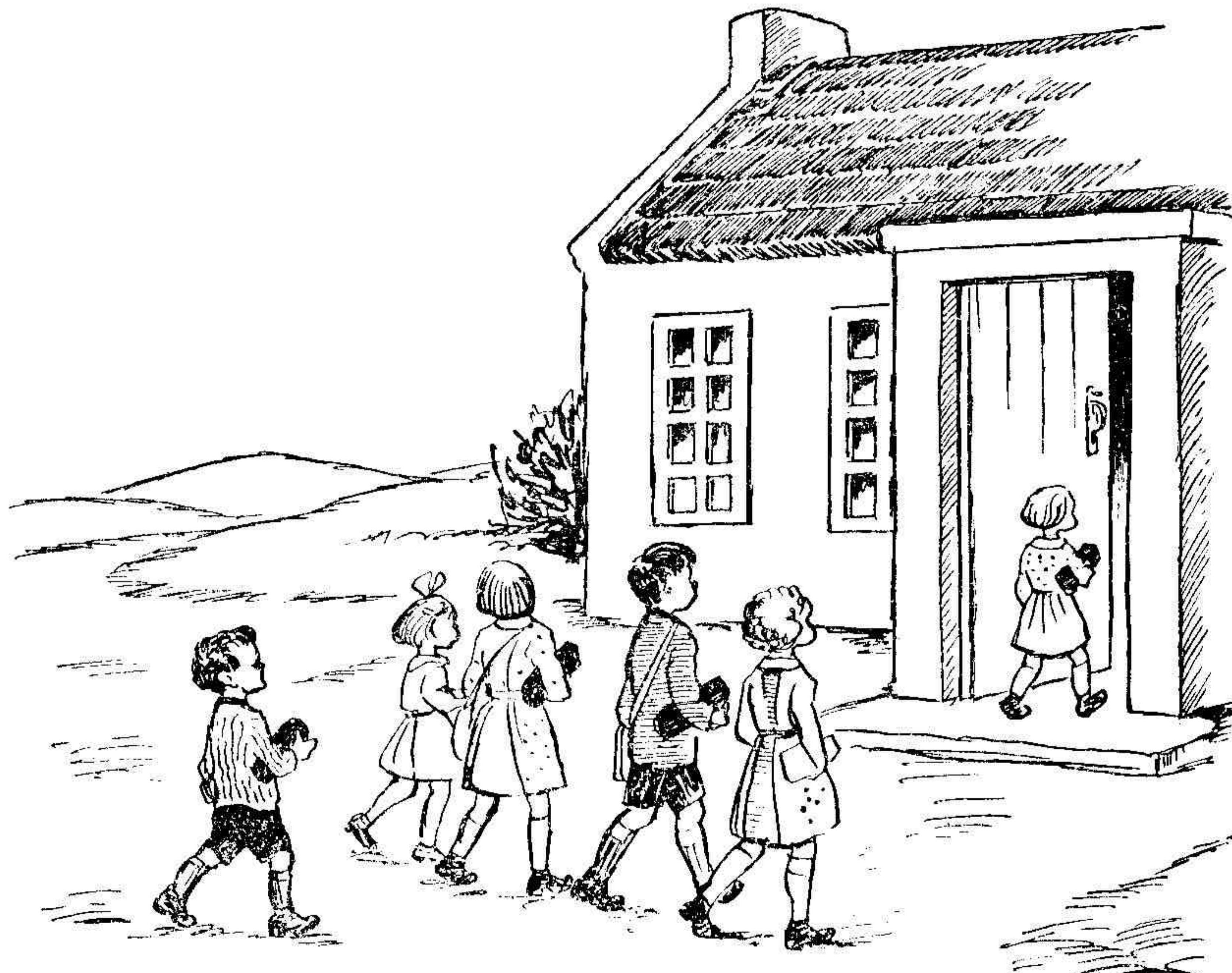
Ach ní bhoiù sé mí curta nuair a bhoiù laganna ansiúd agus anseo in aon áit a raibh an seán-cocán as leasadh, agus an áit náic raibh an greim céanna as an olaíos gairid agus a bhi as an olaíos fada.

An ruo náic raibh buailte i gceart, tigsnáidó an seamhar a fás air, agus ba

míniú agus réiteadó an scéit é nár éuir sé
ariamh nádó raiib veora anuas san scoil.

Acé má b'í veora anuas san scoil ní
raiib móran fuaicta inti, nó b'í óá tine
móra inti ar feadh an Seimhriò, acé amáin
nuair a bhíodh an Sáot amhar, agus ansin
caití na tinte a éur as, nó plúcfraí gáe
aonduine san scoil leis an tséirveadó anuas.
B'fúrusta ábhar na tine a pháistí sna laete úd.

B'í móin fairsing, agus ní raiib aon
pháiste ag out éun na scoile nádó gcait-

feadó cúpla pór a bhítear leis féin a ascáill, nódhí súil géar ag an mÁistir agus stat ní ba géire.

Ach níor gnáthach le duine ar bith a théacáit san móin, ainneoin go bhfuil eagla orm gur ar an bhealaí é bun na scoile gheibheadó corr-rosgaire i, nódhí é uala mé fear lá amán ag tóeanam casaoraoe leis an mÁistir fábhéar ag cailleadh a éuir móna.

Bíodh fé tuairim ó dhá scór go teit ar an scoil san tSámainí agus fé tuairim scór go barrachiocht air sin san Seimhreacha nuair a tigeadó siad abaithe fé Sámain i ndiaidh bhéar ar postú ar feadó na teathbhlána.

Ach mā bhí an scoil ró-beag ag an oireadó sin páistí, agus na deora annas ag cur síce oráidu féin agus ar a gcuir leabhar. Bhí rudo amán maite ann.

Bhí mÁistir maite aici. Bhí sé géar, ach ní raibh sé ró-trom ar na páistí. Fear a bhí ann ná é raibh ró-mór, ach bhí sé i gclionn a céile.

Ní tusg sé oróú atuaír ariamh, agus go bhfóire Dia ar an té ná é nÓeannraí an t-oróú sin. Ach ní tusg sé oróú ariamh ná é raibh ceart, cóir, agus mar maite leo féin.

maicín ar an scoil

Sin í an sórt scoile a nois ar cuireadh Maicín fad leí. Tugadh ansin é an céad lá agus gacé aon lá go cionn seachtaine ar ghearrim láime le heolas an Óealaig a fáil.

Ag deireadh na seachtaine bíg Maicín ábalta a dul leis féin. Cait sé cùis bliana ag dul éigin na scoile seo gan lá a cailliúint, agus i rit an ama seo, bíg sé comair a bheit mar garsún ar bith eile a bíg uirtí.

Cearc go leor, ní raibh sé cosúil leo ar gacé aon dóis, nó ní raibh rudo ar bith a chosnóidh sé a dhéanamh nád n-déanfaidh sé go maith—bíodh sé ag gairí, ag roghaim a chuid ceacht, ag gearraadh léim, ag caiteamh na cloiche nó ag troio. Ar an ábhar sin, ní raibh sé ariamh gan a bheit ar tosaí ina rang féin agus ina cheanfort nuair a téadh an “buailim ort” roir dák baile.

Bíg garsún amán san rang a raibh túil móir ag Maicín ann. Bíg sé comair a bheit

comh maith te Maicín, ach ina dhiaidh sin, ní raibh sé ariamh ábalta bua Maicín a fháil nuair a bhíodh an máistir ag déanamh roghaird na páistí saoile.

Bhí é an bealaic céanna bealaic na beirte saoile don lá cún na scoile. Maicín amain, Dia hAoine, nuair a casadh an beirt ar a céile ar a mbealaic cún na scoile, bí an Gársún seo ag caoineadh. Cuir Maicín ceist fáit a chaointe air.

“Tá,” arsa an Gársún, “bhual m’athair mé Dia hAoine seo cuais tارت, nuair ná

raibh mé ar tosaċ ān rangā, agus dūirt sé liom go mbuaileadh sé óa oiread orm inniu, muna mbím ar tosaċ, agus tā fios agam féin nac mberó mé ar tosaċ, nó níl mé comh maist teatsa, a Maicín.”

“ Ná caoin,” arsa Maicín, “ beró tú ar tosaċ inniu.” Nuair a bí an máistir as déanamh roġa eataktu an lá sin, bí an bua leis an ġarsún beag, nó lig Maicín air féin nac raibh fuasclao ċuio ve na ceistekanna aige a ċuir an máistir air.

AIS MACHTNAM

Bí túil móir ag maicín luí ar cíul a cinn san tSAMHRAÐ ag AMARC AR AN FUISEOIS AG TUL CART MAR ÞEADÒ ROIITLEASÁN ROTÀ ANN, VE RÉIR MAR BÍ SÍ AG TUL IN AIRDE AGUS AG TUL IN AIRDE SAN SPÉIR GO RAIB SÍ AG AMARC.

Ansin cosnáidó sé a smaoineamh an raibh na flaitheis i bprao ar siúl agus sur ménanair dó dá mbeadó sé ina fuiseois go dtí go dtéadó sé O'AMARC AR A MAMAÍ.

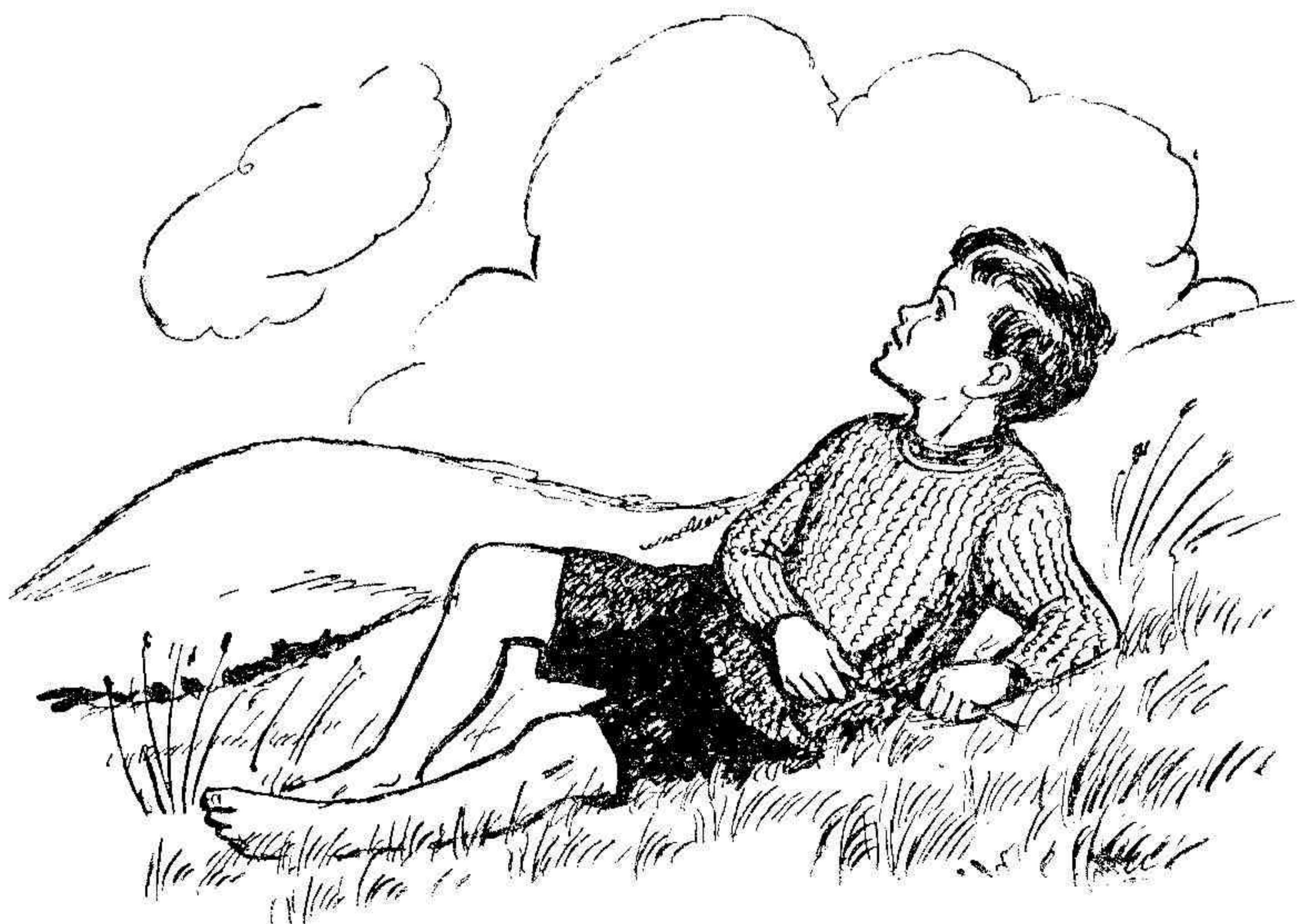
Agus bío sé ag smaoineamh agus ag smaoineamh leis, ag déanamh go dtiocfaid leis a déanamh amach cao é a raibh an spéir agus na néallta déanta ve.

Ansin smaoiniadó sé ar com beag ve mait agus bí sé pérnuair nac dtiocfaid leis an ruo a déanamh a tagað leis an fuiseoig a déanamh.

Ansín tigeadó uaisneas móR air agus
cómair a bheit go scaitteadó sé a anál nuair
a smaoinióid sé 'oá mbeadó sé tuis san
spéir go mb'féríoir go dtí tfeadó sé.

Ba maité a bíg fíos aige, 'oá mbeadó sé gan
aé a bheit ag brat amarc síos ó barr na
binne a bíg ar cùl an tí, go scaitfeadó sé
luí ar a béal agus ar a shrón agus greim
maité a coinneáil ar ruadhain a fad agus
a bíg sé á théanamh, nó tiocfaidh mearrbháillán
in a cionn.

Ansín deireadó sé leis féin, “ Náé uafásach
é Dia! ”

Óró sé as smaoineamh mar sin go gcluineadh sé ceol na fuiseoighe ar a bealaic as pilteadh.

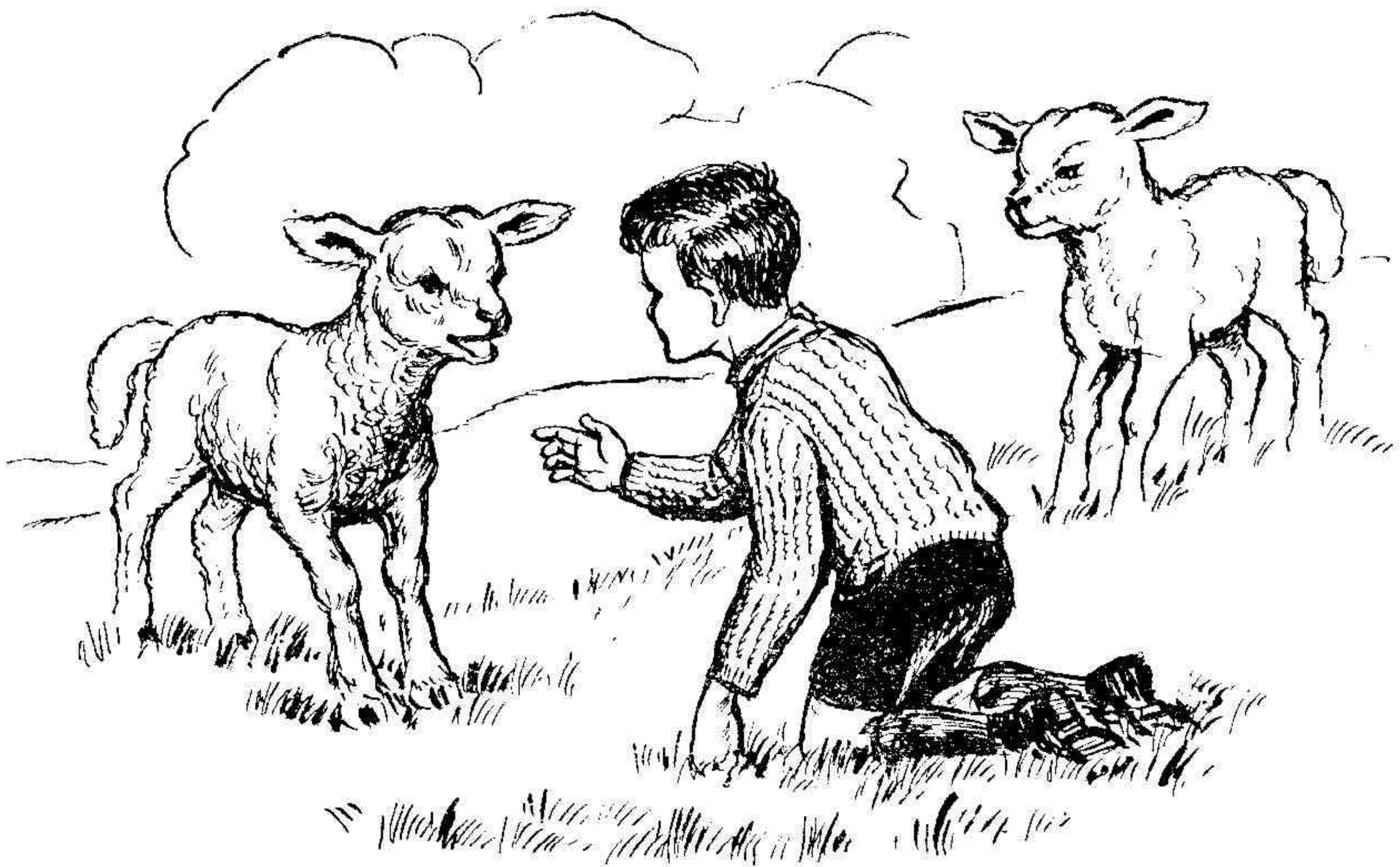
Ak an bomaite o'mhoth an ghruaim 'oe,
agus óró sé com éadrom san éroi is óri
ariamh agus é as fanaict ar an fuiseois
a teacit ar amarc.

Ní óró i bhfrad aige le fanaict go bréiceadh
sé an fuiseois éuige go díreach mar éuas
sí suas. Coinnioth Maicín súil géar uirtí
go bréiceadh sé cé an áit a luífeadh sí, as
súil go bhfaigheadh sé a nead.

Ác mā óró ar bith is mó a chuireadh
aoibhneas ar éroi Maicín ná ruo eile, ba
hiaod na huain óga an ruo sin. Nuair a
óró an lá mat san Earrach ann, ní óró
sé turiseadh éoíche as amarc ortu as
fiaċċalt rásai trasna párce go otí go
għċeppaq an clái iao.

An ċuor a óró ar tús beireadh siad
lém suas ar taoibh an clái, agus an varia
lém anuas agus arais com għastha is tagħad
leo go otí an áit ar tħosnaji sħad uati.

Agus na huain naċċ mbioth com għastha
leis an ċuor eile, ní tħadid siārosin f'ad leis

an écláí ar éor ar bith, agus sean-daimseartach go leor, píleadh siad ins an rás leis an éuir eile a bhi ar a mbealaí arais.

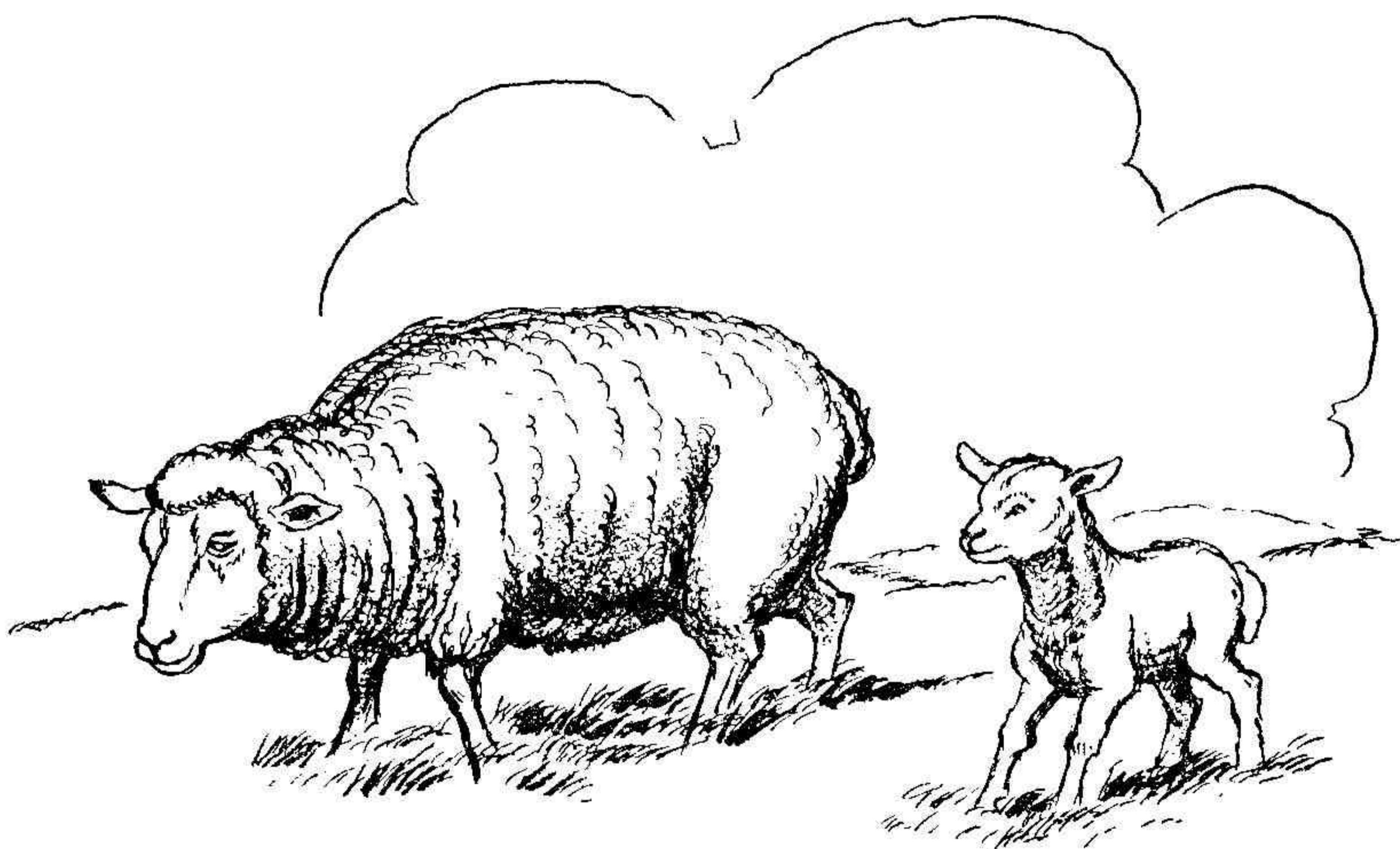
Agus an éuir a bhíodh ar túis ag teacht arais bheireadh siad na trí léim Óeireannacha go dtí an bun ag buailadh na gceitire gcos i gceuroeacra a céile ar an talamh, ionann agus a rá, “Náct maith sinne.”

Áct baineadh sé raíct sáirí amach óna ériú ar tháicín nuair a tigeadh ceann de na huain a bhíodh níos dánach ná an éuir eile aníos fé giotar dó, slíocadh siar cluas amánach dár éuir, agus tógsadh an ceann eile in aird, agus o’amarcaidh go rósanta air.

Ansín o' imíodh de shéanreás éuis a mártair.

Ach bá gnáthach leis goillsteán air go dtí
an croí, nuair a cluineadh sé na huain ógá
as méiliúis go truacláonta i ndiaidh a scaite
óna máitreacá i ndeireadh an tSamhráidh.

Cuireadh sé é féin i gcomháil a smaoineamh
ar a mártair, agus ansín tuigeadh sé
buaireamh na n-uamh níos fearr ná tuis
sé riám roimhe.

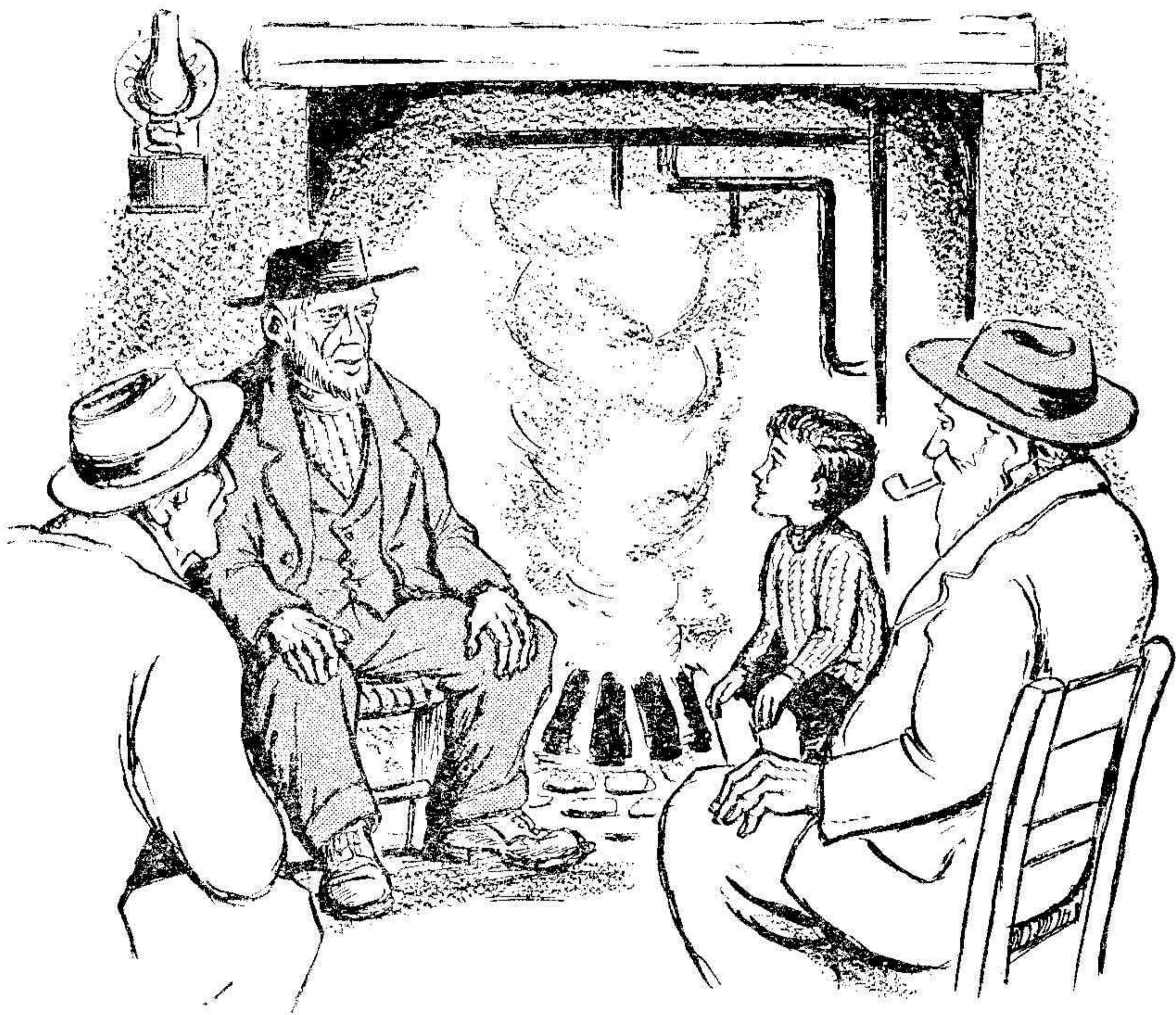
AIRD A ÓIGE

Ní raibh séasúr ar bith den bláin ná cairbhuachadh éigin ann a chaitinioadh le Maicín. Nuair a bhí sé ag baint an coirce san Fómar, b'fhearr sé scéal fada ar an gcreann a bhíodh aige féin agus páistí eile agout i bpolaic aor a céile é na stúcaí.

Inn an Seimhreadh nuair a bhíodh an sioc agus an sneachta amuigh agus an oíche fada ann, agus craos do thine móra ar an teallach, agus b'fherior cúpla smután inn an tine, thíseadh seandaoine cún tí a dh'áirneáil.

Ba é mián croí Maicín é bheithe ag éisteacht leo agus insint seanscéal i dtáobh na hÉireann, nó ag éisteacht leo agus insint fá gaiscíoche ósá na hÉireann a shíúil an domhan-éclár agus a rinne éachtáil i ngeall uile tír d'áiribh siad ann.

Ácc tionsað sé le bród ionas ná mbíodh ann aicme go mbíodh a cliaibhláe beag ábalta a

é croí a éinneáil, nuair a cluineadh sé eadó
é mar tróid fear d'á cine ar son an Phápa,
agus sur fear eile d'á bunaadh a tarrains
anuas an brat veireannach a bhí ag Sasain
.ar talamh Stáití an Oileáin Úir.

Ansín tigeadh gruaim air, nó b'fada leis
a bhí na blianta ag dul tárt go mbeadh sé
fén mór.

MARSGAÐ MALLAÍTE

Is gcionn a náoi mblían bíg Máicín móR láidir dÁ dois, agus tuigðó go marsgað na Bealtaine é ar an tSrát bÁn le fhostú a déanam cosúille móRán eile garsún agus gírseac ón ceantair inar tóigðó é.

Is é sin an marsgað mallaíte, agus is é náire an tsaoil é go Ófuit a leitέiro in áiteaca i nÉirinn go fóill.

Tig fir cun an marsgað sin a Ófuit garsún a díct ortu fé coinne buaċaillleacta nó caitlin pā coinne obair tí, agus déanann siad garsún nó caitlin, nó an dÁ éuro, a fhostú do réir mar bionn siad as fónam ortu.

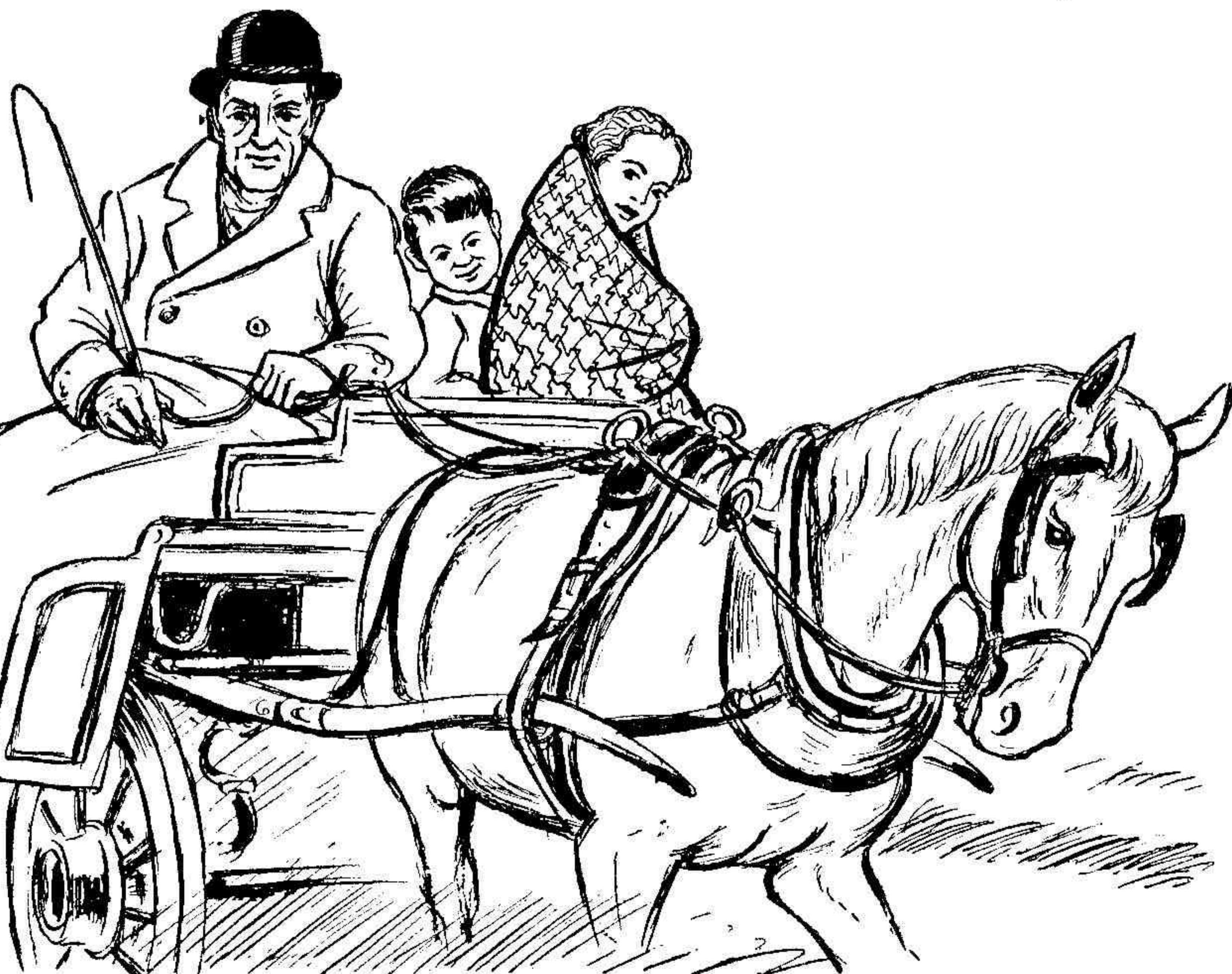
Nil te dífir roir é agus an sclábháioċt ac nac sceannáionn siad an searbhontai ac ar feadó ráite nó leatħliana, agus nac tħiġi leo a díol aris.

Agus is náireac an scéal é le hinsint go vtéiro daoine ansin a d'amarc agus a marsgað ar na créatúrai boċċta sin atá

FUAR, FAITCEADÉAS AGUS CÚLTÁ AGUS AS FÁIL
BÁIS DÉN CÚMHA I NDIAIRÍ AN BAILE A PHÁSÁIL.

Rinne fear as an Láisín Maicín a phostú,
AGUS TUSS LEIS CÚN AN BAILE É AN TRÁCHNÓNA
SIN AR CARR I SCUIDEALCTA CAILÍN A BÍ PÉ
TUAIIRIM SÉ NÓ SEAÍT DÉAS DE BLAANA A
D'PHOSTAIS SÉ PHOSTA AN LÁ CÉANNA PÁ CÓINNE
OBAIR TÍ.

B'É AN CÉAD UAIR DO MAICÍN AR CARR É,
AGUS TÁINTN AN MARCAÍOCT SO MÓR LEIS, AC

in a Óílir Ó sin, bíg sé gruama agus uaigneácl, agus bíg an cuma á bualaó ceana fén.

Bíg sé fén agus an cailín in a suí ar taoibh amáin den Carr, agus an máistir ar an taoibh eile, ac focal nō an cura den focal níor labair sé le ceachtar acu sur bain siad amarc an tí amach. Ac níorb amláir Ó sin do Maicín agus doon cailín é.

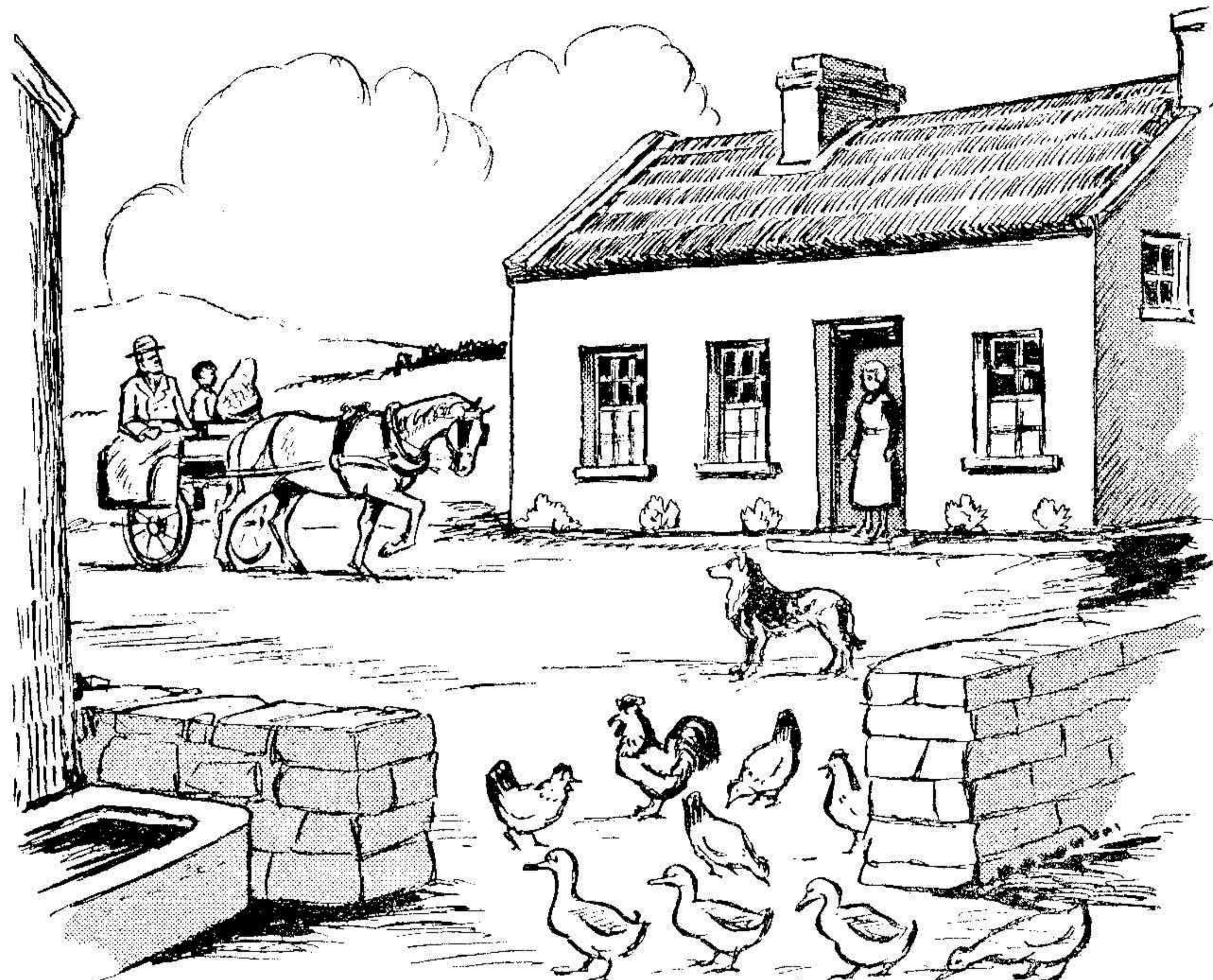
Oinnis duine acu doon duine eile an-dáin agus an áit ar tógra Íao agus do réir sin.

Seall an cailín go mbeadh sí go maith do Maicín, agus seall seisean go sceannóid sé milseáin thíse nuair a cheobadh sé a chuarastal fé Samáin.

Le sin tainis siad ar amarc an tí, agus arsa an máistir, “Sin é bür scónai go cionn leatbhliana.”

O' amarc Maicín go géar ar an tis agus ar sac ruadh a bíg fé otaoibh oe, ac ní fhaca sé ruadh ar bith a bíg cosúil leis an baile.

Teac mó ríada ceanntuí a bíg ann, ar aibh cuma air na cluaidh aol leis ó tógra é.

Óí na ballaí cumhdaíte le caonaí, agus
óí cearcá, géacá, laicain, agus muca, uile
go téir, fríó a céile ar an tsráid.

Óí siad ag doras an tí anois. Léim
an máistir anuas ón carr. O'fáis sé an
beitheoíche agus an Carr ar an tsráid. Cuaig
sé isteacé agus seasai i lár an urláir.

Isteacé le Maicín agus an caitín ina
óir. Óí bean an tí ina suí ar stól san

clúdais, agus í aS bogair an cliaobhán.
TóS sí a ceann ar teacht isteach doibh.

“Seo,” arsa an máistir, “beirt a tug
mí eugáit. Níl fíos aS ait an maít oile
ao, ac bí siad comh maít agus tiochrád
liom a fháil ar an airgead.”

“Cá hainm aod?” ar sise.

Oinnis an máistir dí go bhfuair sé a
gcuirte ainnmeac ar an margadh.

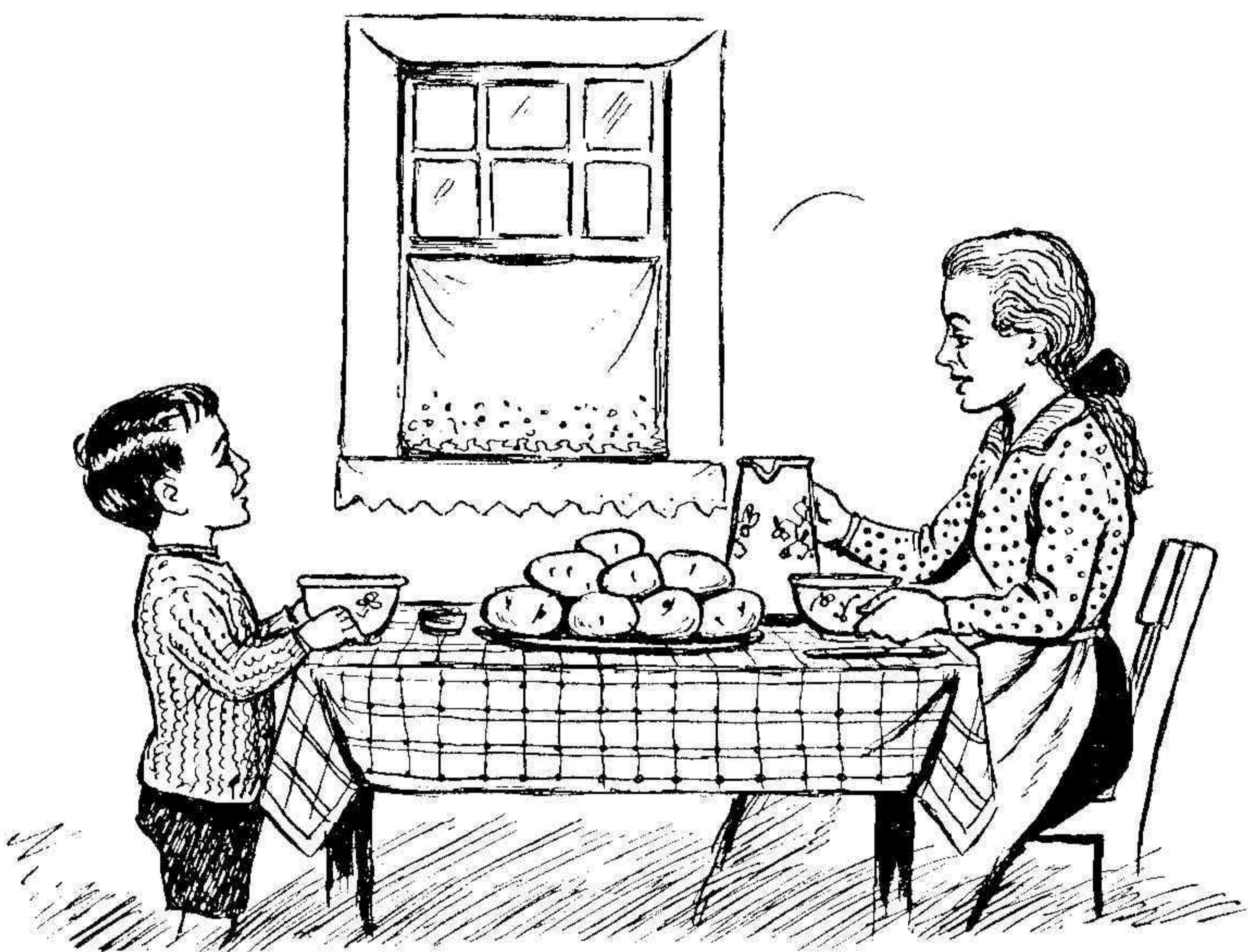
“Níl droch-cosúlaet ortu ar cor ar bith,”
arsa sise, “ac beidh a fíos aS ait leis
an am cioca maít nó oile aod.”

Amaic leis an máistir ainsin leis an
bheitiocht a scaoileadh. Suis Maicín go culta
ar stól beag a bí aS taoibh an dorais.

Lábhair bean an tí ainsin arís agus ar
sise leis an cailín:

“Seoibh tú preátaí san pota sin a
cois na tine agus bláthac san cuinneog sin
tíos, agus má tá ocras orai b' i gbur sáit.”

Tug an cailín léi mias, agus éuait go
dtí an pota, agus tóS cumhachéadais a
bí ar na preátaí leis an teas a coinneáil
iontu, líon an mias leo agus o'fáis an
mias ar an tábla a bí fé an fuinneog.

Ansín éuais sí fao leis an tríosúr; tuis téi óá bábal, agus líon leis an bláthac as an cuinneois iad, agus o'fáis an bainne ar an tábla fosta.

Ansín taimis Maicín go dtí an tábla. Bí an tábla go measartá aró, b'éigean dó seasamh fao agus a bí sé as ite. Ác cé bít, o'it an beirt a nuaóchain, nó bí an t-oeras ortu.

Huair a bí siad réiró as ite, tósnais an cailín agus réitis sí an tábla. Éuais Maicín arais go dtí an doras agus suis ar an stól.

“Anois,” arsa bean an tí, “is fearr
túom taispeáint duit, a Maicín, cé an áit
a bhfuil do leabha, nó is fearr duit óut a luí,”

Tus sí Maicín léi ainsin go dtí an scioból
agus taispeán dó leabha beag ainsin i
mbosca.

“Sin do leabha,” ar sise, “agus caitífí
tú éirí go luat ar maroín.”

Níor óúirt sí ac sin agus o’imis léi.

AN CÉAD OÍCHE AS AN BAILE

Ó RUÍO MÁICÍN AN DORAS.

Bí fuinneog amán ar an scioból, agus bí neart solais as teacht isteach go fóill.

Óearc sé tارت fé otaoibh ve, ac ní raibh le feiceáil ac na ballaí fuara follamh agus cúpla ráca agus speal a bhí in airde sná taoibhán.

Ní raibh oiread agus cat ann le curioeacra a coinneáil leis. Suiġ sé síos ar taoibh na teapa.

Smaoiniġ sé ar an baile, agus ar gacé donrouine a raibh aitne aige orthu agus cao é comh maist agus bí siad vó.

Smaoiniġ sé ar a mātar agus ar an érhois a bhí fénach com.

O'éiriġ sé ansin agus cuartais tارت go bruair sé óa siocta ve cipín. Cuir sé croscáe ar a céile iad agus ceangail te bárríall iad a bhí ina pórca.

Croc sé an éros beag sin ós cionn an

leapa, éuasig ar a thá slúin, agus dúirt a chuid urnaithe ní ba dúrachtai ná mar dúirt sé ariamh iad.

“Oc! a Muire, Mártair Dé, tuig do mae leis mo Mamái, agus níl mártair ar bith agam a nois aé tusa. Beir mé maiet i gceónaí duit, aé curiois liom.”

O’ÉIRISG sé ainsin, bain de a chuid ceirteach agus éuasig a luí.

Aé mā éuasig sé a luí pén, bí an t-uaisneas a bí tárt pē oírléibh de ag cur uafáis air.

Ní raibh fíos aige cao é bí cearr leis, agus de réir mar bí sé ag éirí ní ba dorcha, is amhlaidh is mó a bí sé ag éirí uaigseach.

Muna nreánaidh sandaal aé screadó a ligint as amuisig ar an tsráid, baineadh sé téim as.

Tosnaisig sé a caoineadh san deireadh, agus caoin sé leis gur tit sé pē deireadh ina choilidh, maol, marbh, turiseach.

MAIDIN LÁ ARNA ÓBARAC

Síl sé féin náċ raiḃ ann aċ so raiḃ
sé ina čoollaō nuair a mōċaċ sē an
greadaō ar an doras ar maidin agus
bean an tí aġ scáirtiċ air.

“Bí i vo ſuī, a Maicín, com għastha is
tiġi leat, tā an lá caite.”

O’eiriċiż Maicín com għastha is tiġi leis;
ċuċċar air a ċuċċo cerċteċċ; ġuċċiġ sħios
ar a slūna oś coinne na croise agus
vūirt a ċuċċo urnai.

O’foscail sé an doras ansin agus amadċ
leis. So vixxek nuair a bī sé aġ teat
amadċ an doras, bī a mäistreās aġ teat
fēn-a coinne aris.

Labbair sí go hiontaċ pearsaq leis.

“Ca o ē tā i vo coinneal?”

“Tiġi me com għastha agus tiġi
liom.”

“Siūil leat com għear għastha agus tiġi
leat anseo,” ar sis.

Rinne Maicín deirfir agus bí sé com luat léi ag an teac.

“ Isteac leat anseo go gasta agus ól seo,” ar sise.

Isteac le Maicín, agus tuis sí bábal bracán fuaire agus bláthac dó. O’ól Maicín é ina shéasamh taoibh istigh ven doras.

Com luat agus bí sé réirò, “ Tábair leat an tobán bainne sin,” ar sise, “ agus tábair doon Samain é atá amuig san boiteac.

“ Nuair a bhéas an bainne óltá aige, tóig an tobán uairò. Scaoil amach an dámh. Cuir síos éun na páirce sin tíos iad, agus ná ligs a comhair na bpreátaí ná an coirce iad ar a bhfaca tú riamh.

“ Sin í do chuid oibre sac aon mairín, agus éirigh com luat agus a scairtear ort.”

Tuis Maicín leis tobán an bainne cuig an Samain. Ní thioefraí leis aic an bolairdeas a bí ón bainne mílis a bí an Samain a fháil a mochtáil. Ní raibh dúnil ar bith aige féin i mbláthac.

Ác ina òirí sin, táinig óuit aige san gámain. Síl sé gurb é an gámain ba deise é a chónaic sé riamh, bí sé com deas breac sin agus com slíocaithe sin.

Nuaire a bhí an gámain réir leis an tobán, tóig sé uairé é. Scaoil sé amach an tár ñoin mar a hiarradh air, agus é cùir síos é bun na páirce iad.

Ní raibh ác féidirim leat na páirce sin féidir é curaíocht agus gan cláí ar bith roir an chuid sin agus an inéilte. Agus ba í sin obair Maicín, na ba a coinneáil as an treabhair.

FOSTU

Bí lúcáir ar Maicín a óul cún na páirce leis an eallaċ, nó bí easta air roim a māistreás, agus fosta bí gac aon ruo san páirc cosúil leis an baile.

Bí an fēar glas go vireac mar bí sé ins an baile; an dat céanna a bíoð orču sa baile ar na preatái agus ar an coirce. Agus ansin bí na nóniní agus na batái cosair agus eile ann.

I tráta an chinn deas a cloig hilarrad air an t-eallaċ a cur isteac cún an bocht. Rinne sé sin. hilarrad air ansin teacht isteac cún na cistine go braghséad sé a chuir.

Isteac leis. O'it na preatái agus o'ól an bainne a bí fena coinne ar an tábla.

Nuaír a bí sé réir lena chuir, cuireadó a ní preatái é a bí fē coinne na muc, agus bí sé as tarraing uisce agus dá ní i tobán móir agus dá vtoigáil amach as an

tobán, agus tá scur ar báscóir go raibh deireadh níte aige.

Nuaír a b'í deireadh níte aige, b'í sé i othrácht an tó a clois.

Ainsin fuair se arán coirce agus bainne, agus cuireadh amach leis na ba arís é. B'í sé tá mbuaileacht sur cùir sé isteach cùn an b'oiligh iad ar an naoi a clois tráchtóna.

B'éigean tó uisce a phágáil san teac ainsin fé coinne na marone. Nuaír a b'í sin déanta aige, fuair sé bracán agus bláthac mar shuipéar.

Ainsin bain sé an sciocht amach agus a leaba beag.

B'a í sin a curt oibre gach aon lá, agus b'a é sin an sórt bíodh a gheibeadh sé go raibh an fómar ann. CORRUAIR, nuaír a gheibeadh an caillín am air, túsadh sí ceapaire tó.

B'ionann Oimnaí agus Oílaí aigeasan, ác go bhfaigheadh sé braon tae ar maroin Oíla Oimnaí, agus go bhfaigheadh sé óil cùn Aifriinn gach dara Oimnaí.

Nuaír a tósnaithe an fómar bíodh sé ag coinneáil na stáite roimh an speil in áit a bheit ag ní preataí.

Níorbh obair ró-trom í seo, ac o'fhlainns maicín beag aici. O'éiris a chuir brós ró-beag aige, agus nuair a chuireadó sé air iadó, bídó siad dá ghortú oiread agus go scuireadó siad dealán fríd a croí. Ólaineadó sé oe iadó.

Ainsin bídó an conntaċ as baint na scos oe, agus mar barr ar an donas lá amán nuair a b'i sé as rit i n-oíaró an eallais, buail sé a ordógs mór in éadan cloiche agus bain leatōb mór den ércaiceann den ordóig.

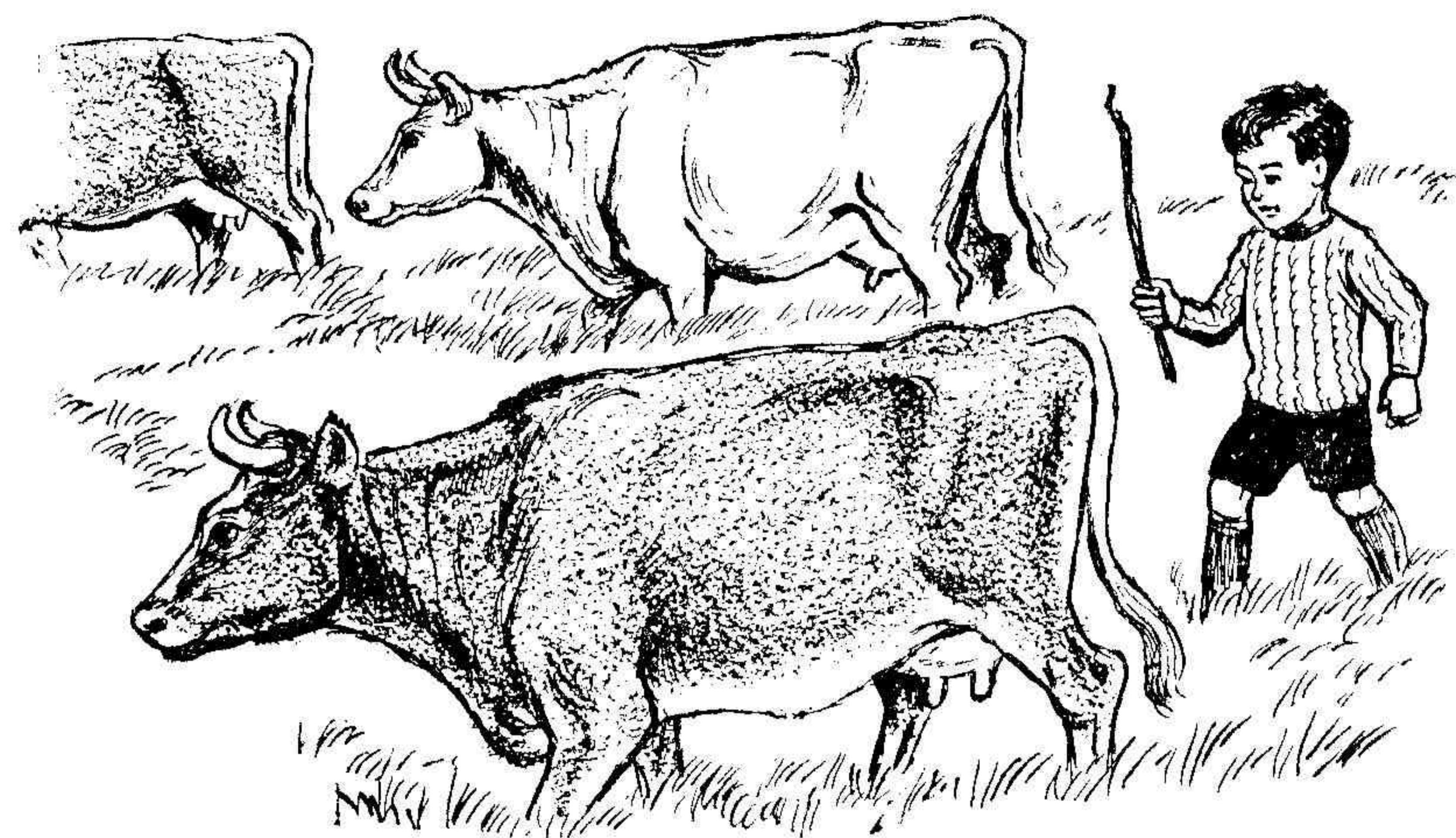
Cuireadó sé trua ar oo croí a feiceáil as siúl ar an conntaċ ainsin: as siúl ar taoibh coise amán, an áit a ráib poll ina bonn, agus ar sáil na coise eile as iarraró abeit as sábail na horooige.

Nuair a b'i an Fómar bainte agus an coirce ina éruaċa, ní ráib buacailleat ar bit le vénanam aige.

Ní ráib aige ac an t-eallac a cur amac ar mairtin agus cead siúl a tabairt vóib.

Ac b'éigean vó abeit as toġadó preċċai ó mairtin go hoċċe as béal na spārœ.

Bídó a ḥroim beag turseac crom, agus

ÞÍOÐ A MÉARA BEAGA SEARRTA AN ÁIT A
MBUAILLEADÓ AN SPÁÐ IAO ANOIS AGUS ARÍS.

AÉ CAÐ É AN NEART A ÞÍ AIR? AGUS
MAR ÞÁRR AR AN DONAS, NÍ RAIBH AONOUINE
LE LABAIRT SO CAOIMHIÚIL LEIS ANOIS, NÓ
O'FÁS AN CAITÍN A HÁIT AS OEIREADÓ AN
FÓTMÁIR DE ÞÁRR NAÉC ÓTIOCFAÐ LÉI ORANNAÐ
LEIS AN MÁISTREÁS NÍOS FUÍOE.

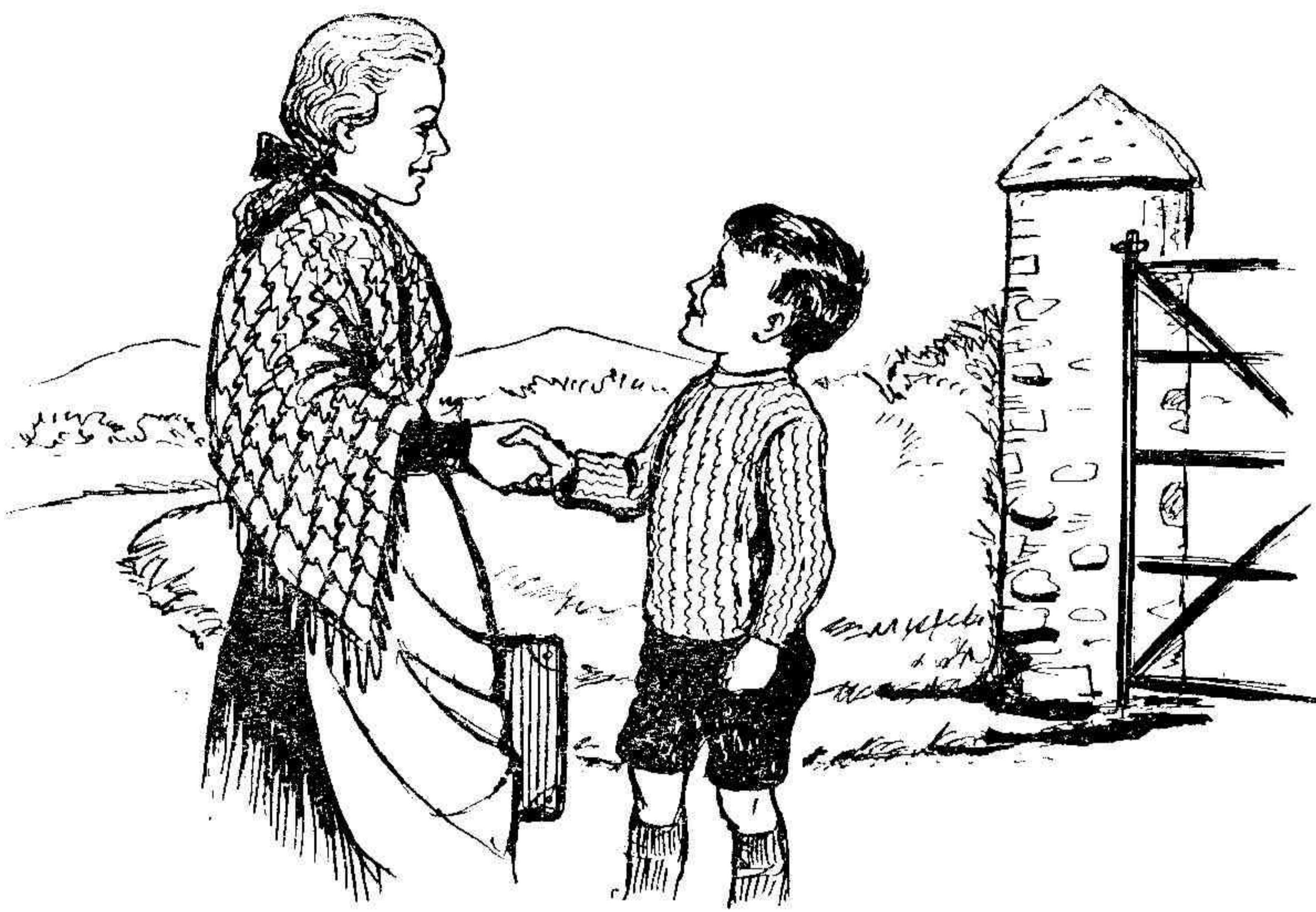
BUAIREAMH INTINNE

An tráchtóna a bíg an caitín ag imeacht, cuaisg sí fadó le Maicín, agus o'innis dó go raibh sí ag fágáil na hÁite.

B'fearr téi gán a bhítear aici te hinsint dó go raibh sí ag imeacht, nō bíg fíos aici go mbeadh sé uaisgneadh ina dhiaidh. Ač bíg fíos aici rosta go mbeadh sé ódá uair níos measa ódá n-imioró sí i ngán fíos dó.

“A Maicín, tá mise ag dul a bhaint an baile amach. Ní tig liom féin agus leis an máistreachas a cheacht le céile ar cor ar bith, agus níor maíte liom imeacht gán slán a fágáil agat.

“Níl ort a nois ač mí eite go mbí tú féin ag dul éun an baile, agus ní bhíodh an mí sin i bhfad ag dul cart. Ná bío é eagla ort. Oéanfadó tú fear maíte go róill. Slán agus beannacht agat, a Maicín.”

“ Coimri an Rí ort, agus go scuire Óis
an t-ád ort.”

Ní raibh Maicín ábalta ní ba mór a rá.
Suirbh sé síos ar étoicé, érom ar éanann, agus
tosnaithe a chaoineadh. Ác nár beas an
t-iontas!

Ní beadh duine ar bith a nois le ceapaire
ar tabhairt dó. Ní beadh duine ar bith
a nois le huisce bog a tabhairt éiise tena
chosa agus a láimh a ní teacht na hoíche.

Agus an cuid ba measa den ionlán—
agus baineadh osna as a cróí ós—ní beadh
duine ar bith le labhairt go cineálta leis
a nois.

UASNEAS

Níorbh fada dó ina shuí ar an étoic, nuair a évala sé a máistreachas agus scáirtiú leis bheit ar siúl a luí comhlasta agus a tiochrád leis.

O'éiríseas Maicín beas, agus bain an scioból amach, agus tósnais sé a édoineadh arís.

Ach nár beas an t-iontas! Bí a cosa nimheach, bí a láma nimheach. Bí sé uasneach agus ní tiochrád leis a déanamh amach cao é cùise a ráibh seisean fé pian, san duine, san carair, san cúram, san sócúil, fágála mar bí sé.

Le sin, síl sé sur mochtasé sé tormán ar a cul. O'amharc sé tárt. Ní fáca sé cao é rinne an tormán, ach tús sé fé noear an éros a bí ar an balla.

Síos ar a óa slúin leis ar an bomaite

ós coinne na croise. Cuir sé a dhá láim
beaga le céile agus tóig a agairt in airde.

“A Óia, a don Mhic Muire, tá fiúis agam
anois i ndiaidh amarc ar an crois nár
cónair dom caoineadh, má b'í pian fén orm
agus uaisneas agus san duine ar bith te
labairt go cineálta liom.

“Tá fiúis agam anois nád ófuit Tú ac
mar maite liom fén. Nó de réir mar is
mó a thioefas pian agus trioblóid agus
leatrom ormsa, tá fiúis agam sur
amharcló is giorra mo sheal ar an saol seo.

“Agus, a Óia, níl d'úil ar bith agam san
tsaol seo. B'fearr liom i bpád a bheit
tuas agatasa agus ag mo mhamái. Agus
ní labhairfidh mé ar pian, ar uaisneas ná
ar bheit fágála liom fén.

“Tá náire agus leisce agus buaiream
ormanois, a Óia, conas caoineadh, ac go
brád arís ní déanfaridh mé é.

“Amarc an méid a o'fhlainns Tusa i
bpharas ar fhlainns mise. Bí Tú san
Sárrai leat fén ar an uaisneas agus
san duine ar bith te labairt leat ar Óis
ar bith.

“ Táinig ualaé mór na bpreacáí Ort a bain atlás na fola as Do Corp. Agus cao éuise a mbeinnse as caint fé uaisneas, nó ar gán duine ar bith a bhítear agam le labairt go caomhúil liom, nó fé masla!

“ Baineadó Díot Do curio ceirteac, cean-glaod von pioltóir Tú agus biontas as gabairt Ort le sciúirsí go dtí nádراib aon ball stáin i Do Corp, agus go raibh an talamh dears le Do curio fola.

“ Cao éuise a mbeinnse as caint ar poll ar binn mo coise, nó ar leabhabh a bhítear ó bárr mo ordóige móire, nó ar mo méara a bhítear gearrta!

“ Cuireadó an chorón spiona ar Do éionn agus greadadó isteac ná dealgá fad agus tiocfaid leo éil, agus ní táinig a Óat riám ar mo éionnsa.

“ B'éisgean Duit an chros mó rí trom a ionpair suas go barr chnoic; chros a bhí comh trom sin sur gearr sí Do ghuala, agus sur tit Tú trí huaire fúintí, agus ní raibh fiacha ormsa ruadhrom mar sin a ionpair riám.

“Ach, a Óis, nár millteanac an ruo a
rinne siad leat i ndiaidh sin uile go léir
a fuitstín, agus an crois a tabairt go
barr an cnoic nuair a cuir siad i
bphastó Tú ar an crois le taigrí, agus
d'fág crocta uirchi Tú go bphuair Tú báis.

“A Óis, dá mbeinnse i mo fheadar móir
agus mé ansin an lá bí siad óa déanam
sin leat, ní ligrinn dóibh. B'fearr liom
iad ó déanam liom féin ná leatsa.

“Ach, a Óis, rinne mé dearmad, b' iad
na peacaí a ba ciontaí tenar fulaing Tú.
agus, a Óis, a Óis, go veo nó go bráí
ní déanfaró mise peacaó.”

O'éiris maicín óna glúna, bain ve a
cuio éadais agus cuais a luí. Bíontas
air an sólás a bí ina croí a nois, agus ní
raibh sé ábalta smaoineamh cao é ba ábhar
dó; ach a fad agus bí sé as smaoineamh
tír sé ina codaó.

Bi an teac fuar follam

Bi cuma a sáit ar maicín ar tráchtóna a d'imir an caitín aimsire. Ac níor cuir sin tar a cooldao é an oíche sin nō bi sé marb turseac as saibhl a luí do.

O'éiris sé go luat maidin lá arna báraí, mar ba gnáthac, agus nuair a bi sé réid agus a urnaithe ráite aige, cuais sé isteac cún an tí lena brífeasta a fáil.

Nuair a cuais sé isteac cún an tí, dár leis go raibh an teac fuar follam ó tarlannac raibh an caitín aimsire ann. Níor cait sé i bhfad lena brífeasta.

Ní raibh sé d'fhiaca ar an máistreás iarratáir deipre a déanam lena brífeasta an maidin sin. Bi sé féin as cur deipre air féin. O'fearr leis abeit amuis.

Nuair a bi sé réid lena brífeasta, cuais sé amach cún an bochtas. Scaoil sé amach an t-eallaí, agus ainm aige ar gac ceann acu.

O'imiš an t-eallaċ leo sios roimhe an beallaċ mór fao le pāirce na h-eiteannai. Čoġ sé an maire oen bearna agus lis sé isteac̄ ċun na pāirce iao.

Nuaik a bī siad as jaħbiż il-istek ac ar an bearna, tuġġ an bō bui iarrarid tenhaġħiż ar Siucaī.

Baġair Maicín an tsilat uirti, agus tuġġ sé le flos vi go mbeađo daor uirti vā mbuajleħo sí an jaħmain.

Čraitt an bō bui a ceann nuaik a baġair Maicín uirti, agus ansin tħosnaiġ sí o'ingħilt.

Čraitt Siucaī a ceann fosta agus o'imiš sé ina rit ar cosa in arioe ar fuo na pāirce.

Seasaiġ Maicín tamall beaġ as amarc ar an rasa a bī i Siucaī sul ar cuir sé an maire trasna na bearna aris.

Seanduine na Féasóise Ruá

Nuaír a bíg Maicín ag tiomáint an eallais cún na páirce ní raibh sé ag amarc tar a gualainn. Ní faca sé an seanduine móir a bíg comair a bheit inis na sála aige.

Bí féasós fada ruá ar an tseanduine agus málá ar a droim. Ní raibh a Óeifre air. Seasaíocht sé i láir an béalais móir nuair a táinig sé fad le páirc na heiteannaí. Bí sé ag amarc ar Siucáin.

Nuaír a cuir Maicín an maroe ar an bearná, tús sé a aghaird ar an béalac móir. Com luat agus tús sé a aghaird ar an béalac móir baineadh cliseadh as.

Seasaíocht sé in áit na mbonn agus a croí ag preabaidis. Bí aitne aige ar an tseanduine. Agus ó rinne sé fostú, ní faca sé aon tseanduine eile a raibh aitne aige air sa baile ac é.

Dar leis an tseanduine go raibh Maicín ag stánaidh air. Bogs sé anonn go dtí an

taobh taitt den bhealaic mór. Líg sé den málá steamhnú anuas óna troim.

Suisg sé le taobh an málá, agus é as tabhairt fé ndear go raibh óá súil Maicín sáite ann ar fad.

“A siolla atá ann,” arsa seisean le Maicín, “aithneoir tú an bhealaic Rua má feiceann tá a chóicé arís é.”

“Tá aithne agam ort,” arsa Maicín.

“Bfuil easla ort romam?” arsa an seanduine.

“Níl,” arsa Maicín, agus é uaité sérann agus síuise sé le taoibh an tseanduine.

“Is tú an céad duine a tháinig agus a síuise le mo taoibh te blianta móra fada,” arsa an seanduine i nglór íseal cumaċ, “ac bí lá ann agus bí daoine go leor a síufeado le mo taoibh.”

Siúl Maicín gur é uaité sér scáirt: o’ éirig sé de léim ina ṣeasam: o’ amarc sé suas beataċ an tí, ac ní ḫaca sé aonduine ag scáirtiż air.

“Tá eagla ort romam,” arsa an seanduine nuair a ḡonaitc sé an téim a tuġ Maicín ina ṣeasam.

Síuise Maicín síos le taoibh an tseanduine aris.

“Ná bíoō eagla ort romamsa,” arsa an seanduine.

“Níl eagla ar bit ormsa suí te vo taoibh,” arsa Maicín. “Ġonaitc mé tú piċċu uair ar an ħaile seo agħainne. Ġonaitc mé tú sa teatc seo agħainn pēn sa ħaile.”

“Bionn eagla ar cuo ve na għas-Sūrāi

roimh an Bacaċċ Rua," ARSA an seanduine.

"Níor cóir duit an t-dinnm sin a ṭabairt ort féin," ARSA Maicín. "Agus ar scor ar bit, éuala mé sa baile nac ráib sé inbéanta as aonduine bacaċċ a ṭabairt ar an té a ráib sé o'fiaċċa air a beit as ġabđil ṭart as cruinniū a ċoċaċ."

"Cā үfuił vo bailesa?" ARSA an seanduine.

O'innis Maicín vó cā ráib a baile.

"Agus cao é tħus anseo tū?" ARSA an seanduine.

"Tā mé ar postu sa teat sin tħuas," ARSA Maicín.

"Tħus mé ré noear, nuair a b'i sé as ġabđil ó šolas aréir go ráib cruaċċ őeas fér ar cùl an tí sin," ARSA an seanduine agus rinne sé leaħfōs ġáire.

"An ráib tħusa ar postu nuair a b'i tū beas?" ARSA Maicín.

"Ní ráib," ARSA an seanduine. "Ní ráib sé o'fiaċċa orm a ġabđil ar postu. Aċċ vā mbioð sé o'fiaċċa orm a ġabđil ar postu, ní vóice go mbeað málha na hioscarde agus málha na hascaillle orm inniu."

“An bhfuil sé i bhfeadó ó bí tú ar an baile seo agusainne ?” arsa Maicín.

“Is fada an lá ó bí mé ainsin,” arsa an seanduine. “Ach tá mé ar mo bhealaich siar ainsin a nois. Agus nuair a bhéas mé tiar, ní b'fher ñeár ar mo ceirteach ag éirí dom ar mairín.

Le sin cuaile an bheirt acu an scáirteach.

“Tá an máistreás ag scáirtiú orm,” arsa Maicín. I bpreabád na súl bí sé ar a bónnai.

Oímiú sé ar a teann rása ag tarrains suas ar an teac, agus é ag smaoineamh sur méanair do d'á mbíodh sé ag gábhail siar leis an tseanduine.

OÍCE ŠAMNA

An oíce a gheall Maicín do Óia naé scáoinfeadh sé go brád arís rinne sé rún daingean naé scáoinfeadh, agus cuir sé tena rún.

Aé mar sin féin, cuir sé cruaird air oíce amán, fé tuairim trí seachtainí ina óirid sín, cùl a coineáil ar na deora.

Bí i Oíce Šamna a bíg ann an oíce sin, agus dá scáoineadh sé féin, bí a siocair sin aige.

Bí sé i noidir a bhítear as togsaodh preátlai as béal na spároe i rit an lae. Conactas do nár mothaisg sé lá riám bí com fuar leis an lá a bí ann.

Bí a curio piacal as greadaodh ar a céile agus é as tarrains ar an teac le doruim na hóice. Bí a doruim nimhead agus bí a méara nimhead. Com luat agus bain sé an teac amach, b'éisgean do tosnú agus cliaibh preátlai a ní.

Nuaír a b'í sin déanta aige, ní h'é amán
go raibh ionglac ins na méara aige, a'c ní
raibh mochtú iontu ar cor ar bith. Níorbh
iontas sin nó b'í cár siocáin ar an uisce
arbh éigean dó na preátaí a ní ann.

Nuaír a b'í na preátaí níte aige, tús
sé agaird ar an teac ar lorg a shuipéara.

B'í sé as smaoineamh san am céanna d'á
mbíodh sé sa baile an oíche sin go mbeadh
brúitín agus im le fáil aige as ghabhail ó
solas dó, agus tae agus arán geal in am
luí.

Nuaír a chuaigh sé isteach é bun an tí
šeasaigh sé as an cionn foctaraí den tábla
mar ba gnáthach. B'í an máistreás comair
a bheit as a céill leis an déroeád.

B'í an máistir a rá léi gurbh ionadí uair
te leabhláin a d'íarr sé uirtí a ghabhail
cuig an fiacloir. “Ní tú orm an sneachta
dears san Earrach ná bean bearnaí,” ar
sise, agus ansin tús sí an bracán agus
babaí bláth do Maicín.

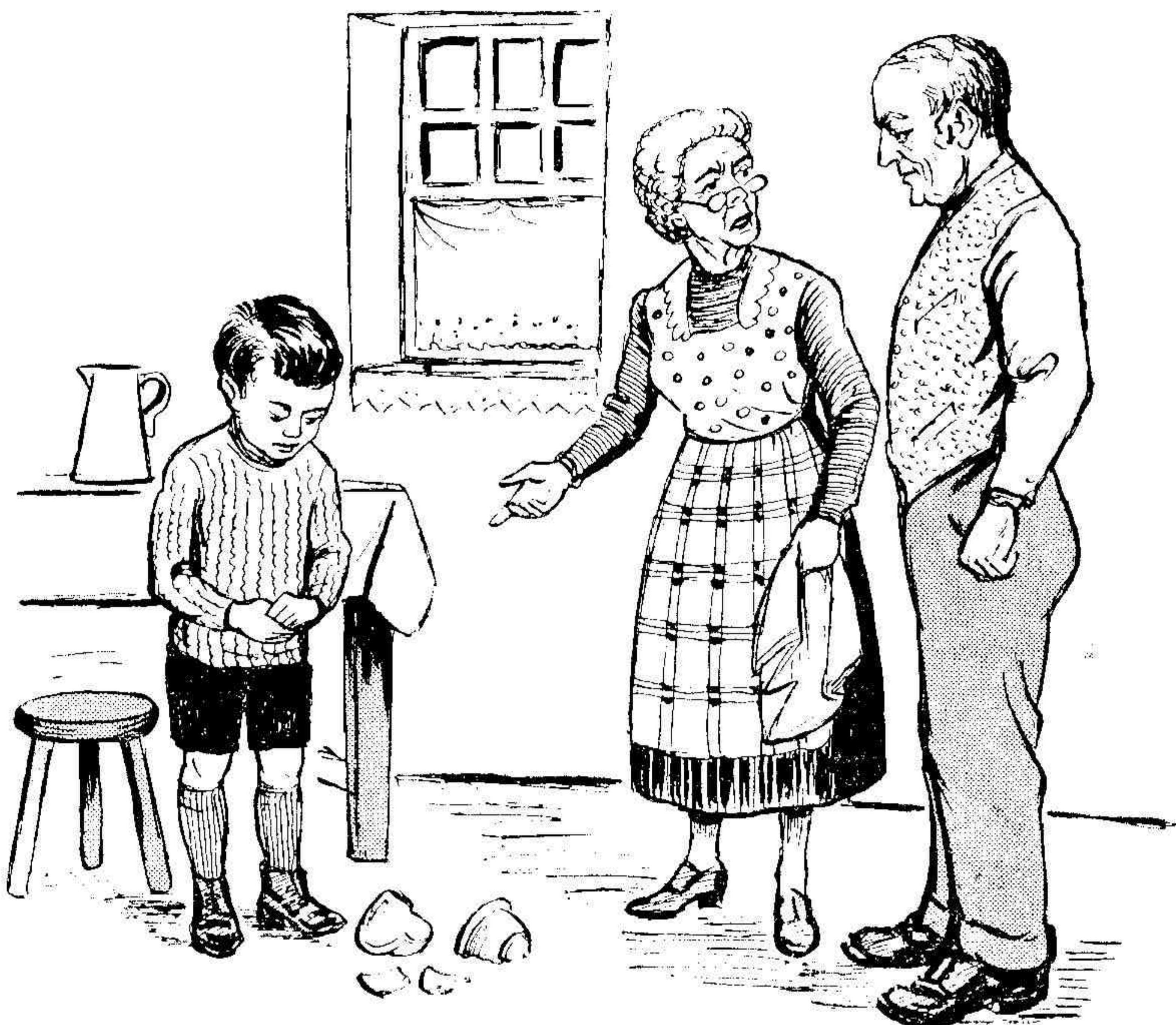
Suis Maicín ar stól beas agus rinne sé
a shuipéar. Nuaír a b'í a shuipéar déanta
aige, o'éirisg sé agus tús sé iarraird an

babál a éur ar an tábla.

Acé bí stiopadé ar na méara aige, agus tit an babál ar an urlár agus rinneadh smionadháir ve.

“A stiopadéán boíct,” arsa an máistreás,
“an bpreiceann tú cao é tá déanta agat
anois!”

“Ní raibh neart ag an Sársún air,” arsa
an máistir.

“Ba éoir d'ó neart a bhíte aige air,” arsa an máistreás, “bris sé bábal eile an oíche féin deireadh ar an d'óig céanna. Beir sé ina shliopachán lena solas, mara taibhne duine éigin leis.

“Ach caithfíodh sé gurb i sin an tóigéil a fuair sé. Níl fios agam cao é an sórt mártar atá aige ar cor ar bith. Tá mbíonnse i mo mártair aige, ní beaodh sé mar atá sé.”

“Bí mamái Óeas agam,” arsa Maicín, a freagairt, agus críobh ar a ghair. “Ní raibh mamái ar bith éomh maraithe léi. Ach is fada an lá ó fuair sí báis.”

“Ní raibh a fios agam go raibh do mártair marb,” arsa an máistreás. “Tá mé sa chruach sin te déireadh na cí mbíonn a fios agam cao é bím a rá ná cao é bím a déanam.”

“Imis leat amach a luí a nois mar beaodh Sarsún maraithe ann,” arsa an máistir.

SAN SCILOBÓL

É uairg MacCín amach é cùn an sciobóil agus é brúite. Ólí sé com dorcha sin taoibh istigh den scioból nuair a dhruidh sé an doras nár téir dò an fhuinneog féin. Siúil sé le taoibh an balla a phao lena leabha.

Siúig sé ar colbha na leapa agus brúis sé a dhá dhorn isteach ina éuir súl ar easla go dtiocfaidh na deora leis.

Ólí a phios aige sur gheall sé do Óna ná gceaoineadh sé go bráic airis. Agus ní ligrífeadh sé dò fén caoineadh. Aic ólí an ruadhóir aon maitreás leis as goilliuint air go dtí an croí.

Bhí é umha leis fén ruadhóir aon dírt sí fér taoibh dò fén i dtaca le holt, “Aic eadó éuige ar dírt sí náic ráibh Mاماí mait agamsa?” ar seisean leis fén.

“mo Mamaísa náic ráibh duine ar bith com deas léi: mo Mamaísa náic ráibh duine ar bith com mait léi: mo Mamaísa

nach raibh duine ar bith cosúil leí. A mhamair, abair le Dia gur maití liom a bhítear tuas agatasa."

Ní raibh Maicín i bpád ina shuí ar cholbha na leapá, nuair a smaoinióidh sé ar an crois bís a bhí crochta ós cionn na leapá.

Agsus ní luaité a smaoinióidh ná éuaité sé ar a ghluin agus dúirt sé a chuid urnaité. Níor dúirt sé a chuid urnaité riath ní ba dúraíctai ná mar a dúirt sé an oíche sin.

Nuaire a d'éirig sé óna ghluin mochtas sé an máistir as an doras. Táinig an máistir isteac, agus las sé an coinneal a bhí leis. "Ní Óeacair tú a luí go fóill?" ar seisean le Maicín, agus d'fág sé an coinneal ar sheanbhocsa a bhí i láir an urláir.

"Tá mé as ghabhail a luí anois," arsa Maicín. Le sin táinig an máistreás isteac agus babhal tae agus ceapaire móré leí.

"Seo duit," ar sise le Maicín, "ní raibh a phios agam go raibh do maitair marb. Tá leanún beag agam féin, agus níor maití liom go bpáistai gan maitair é."

Éuaité sí féin agus an máistir amach

ánsin. Nuair a bhí an máistir as droirid an dorais ina thír, oírr sé ar Maicín an solas a cur as suí a dtéad sé a luí.

Oírt Maicín an ceapaire agus oíl sé an tae. Cuir sé an solas as ánsin, agus éuaitigh sé a luí.

Cuir sé an t-éadaíocht tart air fén. Mórtair sé é fén deas te. Bhí blas deas ina béal i nDúiarr, an ceapaire a ite agus an tae mílis a ól. Sín sé é fén.

“Ní raibh a phios aici go raibh mo Mamáí marbh,” ar seisean leis fén, “mo Mamáí deas! mo Mamáí deas! mo Mamáí . . .” agus le sin bhí Maicín ina éanlaó.

AIS SABÁIL CÚN AÍFRINN

Ligeasó an mhaistreáis Maicín amach cún Aífrinn saé dara Domnaé. Bí fé tuairim ceitíre míle te siúl aige go Teac an Pobail, ac ní fachas do riam an bealaí a bheit fada. An Domnaé a bhoí sé ag Sabáil cún Aífrinn bhoí a croí lán lúcháire.

Nuaír a bhoí sé ag fágáil an tí, oíarradó an mhaistreáis air a bheit ar siúl leis cún Aífrinn comh sasta agus tiocthadó leis ar eagla go mbeasó sé mall.

Ansín oíarradó sí air san an lá a chaitheamh ar an bealaí ag filteasó vó, nó go raibh an t-eallaí le cur amach aige.

Ní dearna Maicín moill riamh ar a bealaí ag Sabáil cún Aífrinn.

Bhoí deipir air ag tarrainns ar Teac an Pobail, agus ar an ábhar sin ba minice ar sordar é ná ag siúl ar a suaimhneas.

Ní raibh sé ariamh mall ag an Aífreann, agus b'annamh naé mbhoí sé i oíteac an

Þobail ar an éirí ba luaité den þobal.

ba minic a smaoinið Maicín sur
méanair do, óa tigeadó an māistreás do
a Sábháil éun Airprinn gac aon Óomnaç.
ba aige b'i an d'uil san Airfreann.

Léan éois sin b'i Teac an Þobail cosúil
ar gac aon dois leis an Teac Þobail a
b'i sa b'aile.

B'i altóir móR agus óa altóir b'easa
ann. B'i Turas na Scros ann, agus b'i
na pictiúirí céanna ann focta a b'i sa
Teac Þobail a b'i sa b'aile.

Conactas do Maicín naç ráib áit ar b'it
incurta le Teac an Þobail. Ní b'ioð cuma
ná uaisneas as déanam buartá do fad
agus b'ioð sé ann ac oiread agus óa
mbeadó sé sa b'aile.

Ac nuair a b'ioð sé as pilleadó ón
Airfreann b'ioð a croí íseal go leor. B'ioð a
fios aige go ráib coicíos móR fada roimhe
sul a ligstí éun Airprinn arís é.

Ní b'ioð soðar ar b'it leis ar a b'eatalc
as pilleadó ón Airfreann do, ac mar sin
fén b'fada óna croí moill a déanam.

AIS PILLEAO DÓ

Ní òeárna Maicín moill riám ais pilleao dó ón Aifreann ac Óomnaé amáin. Nuair a o'fáis sé Teac an Þobait an lá sin, ní raibh lá rúin aige moill a òéanam ac oiread le Óomnaé ar bith eile.

Níor seasaij sé o'éisteacht leis na daoine a bhí ina seasamh ina gclóigní ais caint taobh amuig de Teac an Þobait.

Níor seasaij; siúil sé leis féin agus é ais cur iontais air cao cuige ar larr an sagart orču uile san ruo ar bith a òéanam an lá sin a tarraingeoð míclú ar a gcreidreamh.

B'iontac leis go noéanfað aonduine acu ruo ar bith a tarraingeoð míclú ar a gcreidreamh.

Bí sé cinnte gurb fearr leis féin báis a fáil ná ruo ar bith a òéanam a tarraingeoð míclú coíche ar a creidreamh.

Ní raibh dada le ceatru míle siúlca

AS MAICÍN, ASUS AN CÁINT A RINNE AN SAGART AS RIÚ FRÍO A CIÓNNU AR FADÓ, NUAIR A CHONADC SÉ SLUA FEAR AS TARRAING AIR. SEASAIS SÉ.

NUAIR A CHÁINIS SIAD COMGARAC DÓ, TUÍS SÉ FÉ NDEAR SO RAIBH A MÁISTIR FÉIN AR TOSAC AN TSLÓ ASUS DROMA MÓR LEIS. TUÍS SÉ FÉ NDEAR FOSTA AN T-ÉRDE DEAS A BÍ AR CHURO DE NA FIR.

SUL A CHÁINIS SIAD FADÓ LEIS CÓR SIAD SÍOS CROSBEALAC A BÍ ANN. LE SIN CHOSNAIS

Δ māistir a ḡreadaō an ṭoroma mōr,
agus ḡosnais cūigear nō seisear eile a
bí ins na sál aige a šeinnm ar fídeoġa.

Bí port veas á šeinnm as luċt na
bídeoġ. Ćuala sé an port céanna mīle
uair sa baile għan lā iontais a ċur ann.

Ac nuair a ċuala sé é an lā sin as
luċt na bídeoġ ar an laġđan, conactas vó
nār ċuala sé riam port ní ba bìnne
nā é.

Bí vūl aige sa ċeol, agus ḡoġ an port
sin a croí. Var leis surb aoiħinn vó,
vá ḡtagħad leis an trātnona a ċaiteam
as ēisteat le luċt na bídeoġ.

10IR VÁ COMAIRLE

Seasaiς maicín in áit na mbonn sur
cor an fear deireannach do na fir síos
uairí an croisbealaċ.

Ba maitiċ leis a beit teo għiotta pēlin síos
an róu as ēisteat leis an ċeol vá mbio o
sin indéanta aige. Aċċi b' an t-eallaċ te
cur amlaċ aige.

Smaointiġ sé vá vtéadō sé leto għiotta den
bealaċ asus pilleadō ansin fà ḡeifir go
vtioċfađ leis a beit arais i vtiġi a māistir
com luuż le Oomnaċ ar biċċi eile.

B'í sé 10ir vá comairle. Ansin pēlin
tuġi sé pē n-dear go raib seanduine ina suī
ar tħadha an claxi as an croisbealaċ. B'í an
seanduine as croċċadō air. Ćuajġi sé pao
leis an tseanduine.

“Ba maitiċ teat a beit i għixx-veċċa na
v-pear? ” arsa an seanduine leis.

“Ba maití liom a bheit ag éisteacht te lucht na bhfídeog,” arsa Maicín.

“Agus cad é cùige nád ó téann tú ina ndíairí?” arsa an seanduine.

“Tá mé ar fostú; tá an t-eallacl te cur amach agam,” arsa Maicín.

“Cá bhfuil tú ar fostú?” arsa an seanduine.

Oinnis Maicín do.

“Mar sin de,” arsa an seanduine, “tig leat a bheit leo cura den bealacl. Tá croisbealacl eile fá tuairim leatmíle síos rompu ansin. Lean na fir go dtíge tú go dtí an croisbealacl sin.

Ansín tóig tusa bealacl do láimhe deise agus ní mótríod tú go raibh tú arais ar an bealacl díreach go tig do máistir. Níl dathad le ceatlú míle de chor bealaig ann.

“Tá tú lúfar, láidir de sharsún doeo aois, agus ní heagall duit nád mbíonn tú arais i dtig do máistir comhluacht agus béis siad ag súil leat.”

Ní raibh Maicín roir dár comhairle ní ba fhuire. Oimigh sé leis ina rit síos an ró, agus ní raibh i bhfeadh go raibh sé iméasc na bhfeair.

Níor b' fada ina óráid sin go dtí go raibh sé ins na sála as lucht na bprídeoig. Le sin cosnaithe siad osin ar port eile.

Cuaila sé an port sin go minic fosta sa bhainle. Dár leis go raibh sé ní ba binné ná an céad port, má bí a órat ann.

Níor éirigh sé turseac den port sin, ainneoin go raibh lucht na bprídeoig as sabbail ve ar feadh fada go leor.

Dá mbíodh siad a fad eile as sabbail ve, ní bheadh sé turseac as éisteacht leo. Bí dearmao déanta aige sur ar an lásgán a bí sé.

Bí dearmao déanta aige go raibh sé ar

fostú. Óí dearmad déanta aige go raibh an t-eallaċ te cur amac aige. Ní raibh ina ciōnn aċ ġejja.

Nuair a tānis na fir go wtí pāire mōr bān a óí le taobh an bealais mōir, staħad uen ċeol roir droma mōr agus uile.

Cor siad isteac ar ġeata na pāirce. Nuair a óí a noxeiread i stiġi óí an pāire ċomair a beit lān fear.

Seasaiġ Maicín i teatħaoġ aq-samarror orku go raibh an t-iomlān i stiġi sa pāire agus ē aq-dēanam go mbuailfead luċċ na bprīdeos port eile.

Aċ nior buaxi. Le sin smaoiniġ sé sur mieti o vó teac a māistir a baint amac. Ħuġi sé vo na bonnai ē.

Ní raibh flos aige cā fad a óí siult aige leis na fir, aċ óí sé aq-dēanam naċ mbead i bprao eile aige le siul go mbead sé aq-an crosbealaċ ar trāċt an seanduine air.

Óí sora ksejjek leis. Óí sé aq-cur an bealais tāris go jaesta agus ē aq-sūl jaċċ aon neomat go bpreiċpread sé an crosbealaċ. Aċ ní raibh crosbealaċ ve ċineċi ar biċċ le feiceaġi aige.

Smaoinis sé ansin go scaitheadh sé gur
fág sé an croisbealach ina Óirí. San d
tábairt fé nőear nuair a bhí sé i scuireadach
na bpear.

O'Amarc sé ina Óirí. Tíocfaidh leis na
pír a feiceáil sa pháirc ac bhí siad i bprao
uair.

maicín ar seacrán

Þill maicín an méid a bí ina corp.
Níor amarc sé ar taoibh ná ar taoibh eile
de, le méid a ðeipre.

Níor amarc sé isteach go riú sa chuidreann
a raibh na fir ann nuair a bí sé as ghabál
tart leis, ainneoin gur é cuala sé greadaid
millteannaí báis. Níorbh fada ina ðiarið
sin go dtáinig sé fadó le croisbealaí.

Bí sé as déanamh gurbh é sin an crois-
bealaí ar trácht an seandouine air.

Ach ní beathar níos mó le déanamh aige
le croisbealaí. Bí eagla air, dá mbeathar,
go racaí sé ar seacrán arís. Lean sé
den bealaí a raibh sé air go dtáinig sé
arís go dtí an áit ar casadh an seandouine
air.

Ní tus sé aird cé acau raibh an seandouine
ansin rit an amha nóbh nacraibh. Bí
an-deipreir air. Bí lúcáir air go raibh sé
ar an bealaí díreach arís a raibh eolas
aige air.

Ba ann a bíg an lá te. Bí an t-állas as
gabáil isteacé ins na súile ar Máicín. Bí
tarct air, ac mā bí féin ní Óeacáis sé ar
lorg doeoč uisce.

Nuaír náċ raiḃ sé ar sordar bí sé ina
rit ar teann a óíċill. Bí malair anseo
agus isteacé ansiúd náċ otus sé pē dear
ariam go dtí sin.

Sa veireadó tágáinig sé ar amarc an tí.
Leis an rás a rinne sé bí sé as deanam
go mb'férdir náċ raiḃ sé móran ní ba
moille ná Domnaċ ar bít eite, mā bí sé
ní ba moille ar cor ar bít.

Már sin féin, bí an eagla air go raiḃ
sé ní ba moille.

Nuaír a tágáinig sé go siall an tí, dár
leis gur moċais sé an maoil móir as būirtis
leis an ocras amuis sé sa bónċeacé. Níor
éuiois sin leis.

Isteacé éun an tí leis agus a éuio gruaige
ma libín leis an állas.

“Cao é coinnis tú ?” arsa an máistreás
leis.

O’innis Máicín an fírinne dí.

“An ӯfaca tú an máistir ?” ar sise.

“Conaic,” arsa Maicín, “agus bí sé as greadaodh an troma móir.”

“Níl aon fear i dtír Eoin inéurtá leis i gcionn an troma móir,” ars sise agus i mar bheadh sí as caint léi féin.

“Suí,” ar sise ansin le Maicín, “so ndéana mé réidh braon tae duit. Nuair a bhéas an tae óltá agat, tig leat an t-eallaí a cur amach.”

Tug sí tae agus ceapaire móré do. Bí a sáit iontais air, nó ní tug sí ceapaire do ariamh roimhe. Níor bain sé i bpao uaird an bheile beag sin a chaitéamh.

Cuir sé an t-eallaí amach ansin. Ach i rit an tráthnóna agus ar feadh fada go leor ina dhiaidh sin, bío sé as cur iontais air cad chuirge a dtug an máistreás an ceapaire do. Ní raibh ciall aige doon Óara Lá Óeags de mhaí na Súl mbui.

CUN AN ÓAILE ARÍS

O'ÉIRÍS Maicín ar maidin lá arna
báraí, agus éuisí ar aghaidh lena éuro
oibre mar ba gnáthach.

Ní tuaithe d'Éiríodh sé anois ar maidin
ná bíoibh sé as cuntas cá meara lá b'í te
cur isteach aige, agus cá mériod lá b'í caite
aige san áit.

An céad uair nuair a táinig sé cun na
háite, níor maíte leis na laete a cuntas ar
cor ar bith. Síl sé go raibh an t-am com
fad sin roimhe náicé mbeadh sé istíos go
bráí.

Ach anois ve réir mar b'í sé as teacht
comharaíocht do Óeireadó a amá, b'í sé as
coimeád na gréine go séar ar a bealaí
siar gac lé, agus ba minic ba fada leis
a bíoibh sí as véniam a turais trasna na
spéire.

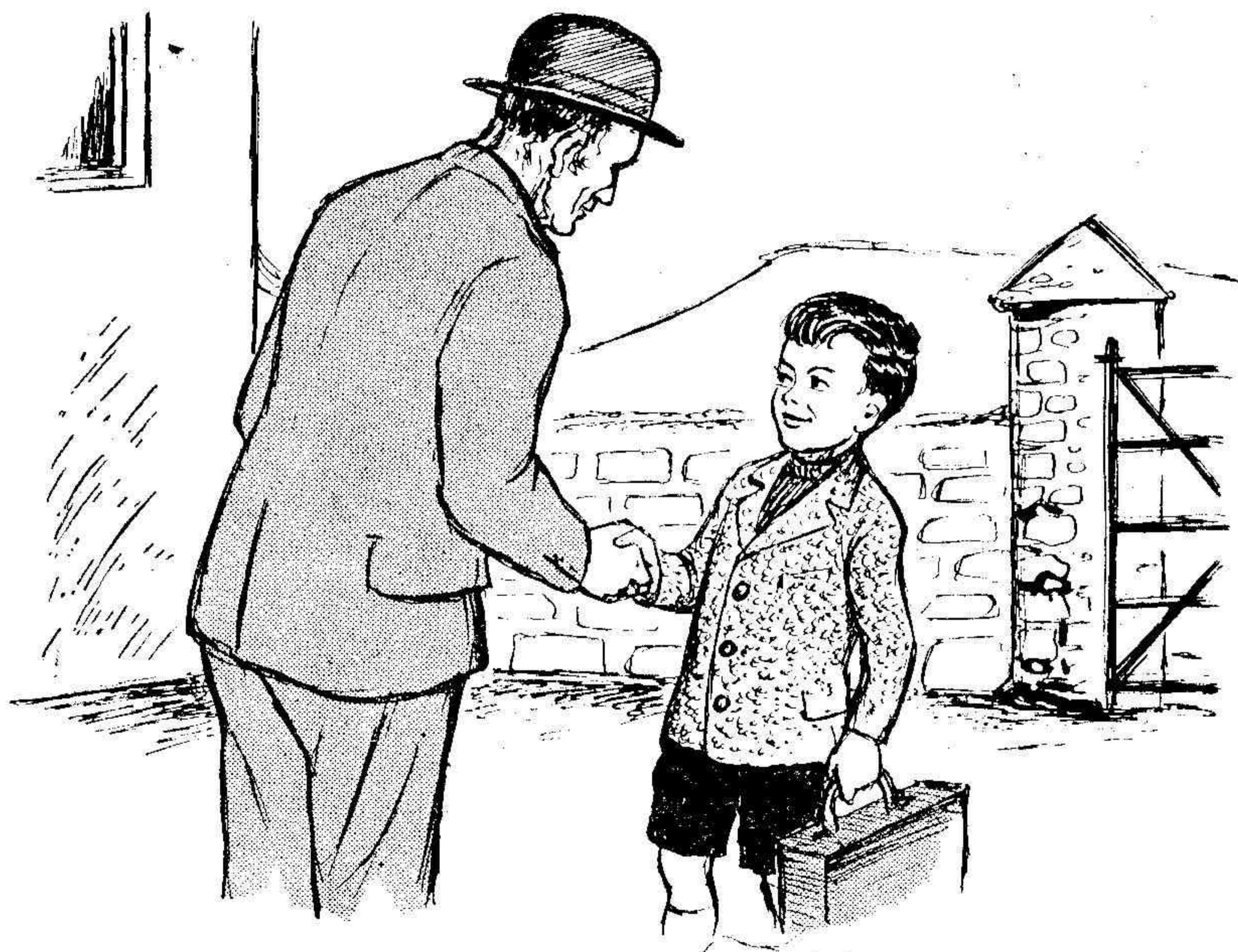
Ach fá Óeireadó tair tall táinig an oíche

Óeireannach, agus bí a céad fostú istigh as Maicín. Bí an céad leatbhliain caite aige ar an lagán.

Nuair a cuais Maicín cún an sciobóil an oíche sin; agus nuair cuais sé a luí, bí an oireadó sin áctais air ná d'raibh sé ábalta coitianta.

Agus nuair a d'éirigh sé ar marón, bí an oireadó sin lúcháire air ná d'raibh sé ábalta a bheicfeasta a chaitheamh.

An lá roimh ré óeannaigh a máistir péire

úr brógs dó lena tábairt cún an baile
ád éinnis sé an tuac as a tuarastal.

Ád nár cuma te Maicín. Bí na brógsa
úra air anois, agus is ar éisín a bí siad
ceangailte i gceart air nuair a rinne
an máistir scáirt isteach cún an tí air.

“Seo é do tuarastal duit, a Maicín, an
veic agus punt a gus sé pingine. Cósain
na brógsa an éiro eile do do tuarastal,
an ceatáir agus sé pingine. Tábair aire
anois agus ná caill an t-airgead.”

“Ní caillfí,” arsa Maicín, “agus so
raibh maití agat.”

Ní raibh níos mó cainte ar taoibh ar bith,
agus bog Maicín leis as tarrains ar an
tsraint báin.

Níor fán Maicín i bpáir ar an aonád,
ád báin an baile amach i gcuimdeacta
gársún eile as an comarsanacht a raibh
eolas an béalais aige.

Nuaire a fuair Maicín an céad amarc
ar an baile, comair a bheit sur léim a
croí as a cliaib te neart a lúcadire.

Na seán-élatáca, na clochá, na viosgáca,
na páirceanna, agus na poill ar shnáthach

leis clárach a chur a snámh ortu—chuir na hÁiteacha uile go téir a ráibh eolas aige ortu aoiúneas ar a chroí.

Lá arna báraí nuair a míscait sé ina leabha bís féin, bí eafta air ar feadh fada go leor náicé ráibh sé aic as brionglóidí, agus náicé ráibh sé san baile ar chor ar bith.

Aicé nuair a chumil sé na súile go mató, d'aitin sé náicé as brionglóidí a bí sé aic sa baile sa deireadh tall.

Chuaigh Maicín cún na scoile ainsin ar
reas Ó an Seimhrió. B'éisgean do ó uil go
bun an rangá, ác suí a dtáinís an
tearraí, bí sé ina sheanáit féin ar tosaí.

Cait Maicín na blianta go raibh sé trí
bliana déag roir an lagán agus an scoil,
teatbhliain ar an lagán, agus teatbhliain
ar an scoil.

Is minic a o'fás crann breá ar éalaí
tom. Agus ba é a óalta sin do Maicín
é. Ainneoin go bhfuair sé cruatán, o'fás
sé anois ina gársún breá, é glan, viréac,
agus láidir.

Bí sé ar tosaí a rangá an lá a o'fás
sé an scoil, agus an lá sin, ní raibh aon
gársún sa pobal dá aois, ná dá bliain ní
ba sine ná é na cíocfaidh leis a greadaí
as sórt ar bith lút-gaiscíocta, ba cuma
cad é an cleas é.

Aicí maroín amáin o'fás Maicín an
baile, ác ní óeáca sé cún na scoile an
lá sin.

Níor bhí sé cún an baile ariamh ní ba
mó, nó ní raibh baile ar bith aige anois.

Cuireadh a atáir an lá roimh ré san uais

céanna ar cuireadh a máthair inti, deic
mblána roimhe sin.

Cuir an máistir agus na comarsana
cuartú air, ac sin a raibh aici ar a son.
Ní raibh Maicín le fáil ná scolt ná scéala
in a taoibh.

Is ionadí seanbhean a sít deora i nDáirí
Maicín, agus is ionadí seánfear a d'úirt,
“Sura stán dó. Ba bheá an t-ábhar fir é.”